ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភធម្មបិដក
បដ្ឋាន អដ្ឋមភាគ
១០១

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

ABHIDHAMMAPIṬAKA

PAṬṬHĀNA

AṬṬHAMABHĀGA

101

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី ជួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំប្លាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធ ចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំ ៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេចព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួលពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិរិយាភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមផ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

ជួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
Mobile Web: m.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.
សម្រាប់ចែកជាធម្មទាន

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១) *ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។*

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម្ល** *ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ* **ល** *គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ* **ម** *ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ* **សម្ល** *។*

-ពាក្យបាលី: **តស្ស** *គឺ* **តស្ស** *។*

២) *ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (***ជួន-ណាត***) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។*

៣) *ចំពោះ* **សន្ទឹកច្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** *ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។*

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន អដ្ឋមភាគ

១០១

ព. ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស អដ្ឋមោ ភាគោ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋានំ

សញ្ញោជនទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១] សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ កាមរាគ-សញ្ញោជនំ បដិច្ច សីលព្វតបរាមាសសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច មាន-សញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ បដិឃសញ្ញោជនំ បដិច្ច ឥស្សាសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ បដិឃសញ្ញោជនំ បដិច្ច មច្ឆរិយសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ បដិឃ-សញ្ញោជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ មានសញ្ញោជនំ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន អដ្ឋមភាគ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

សញ្ញោជនទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១] *សញ្ញោជនធម៌* (ធម៌ដែលចងសត្វទុកក្នុងវដ្តៈ) *អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ សីលព្វតបរាមាសសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ មានសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ ឥស្សាសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវបដិឃសញ្ញោជនៈ មច្ឆរិយសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវបដិឃសញ្ញោជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវបដិឃសញ្ញោជនៈ ភវរាគសញ្ញោជនៈក្តី*

បដិច្ច ភវរាគសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ភវរាគ-សញ្ញោជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោ-ជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោ-ជនេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជា-សញ្ញោជនំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោ-សញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្ត-សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហា-ភូតំ . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនេ ខន្ធេ បដិច្ច សញ្ញោជនា ។

អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវមានសញ្ញោជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ ភវរាគសញ្ញោជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនៈ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ (ធម៌មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ) អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈចុះ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នូវនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈ នៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ សញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នូវនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ។

៣

សញ្ញោជនទុកេ បដិច្ចវារោ

នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សញ្ញោជនា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនញ្ច នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ សញ្ញោជនញ្ច នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច សញ្ញោជនេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនញ្ច នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។

អារម្មណប្បច្ចយេ រូបំ នត្ថិ ។ អធិបតិប្បច្ចយោ ហេតុសទិសោ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ នត្ថិ ។ អនន្តរប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

សញ្ញោជនទុកៈ បដិច្ចវារៈ

សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកសញ្ញោជនៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ សញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ផង នូវនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ផង នូវនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោសញ្ញោជនៈផង នូវពួកសញ្ញោជនៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ផង នូវនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានោសញ្ញោជនៈផង នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈផង បណ្ឌិត គប្បីចងជាចក្កៈចុះ ។

ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មិនមានរូបទេ ។ ឯអធិបតិប្បច្ច័យ ដូចហេតុប្បច្ច័យដែរ មិនមានវិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនៈទេ ។ ព្រោះអនន្តរប្បច្ច័យ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា-
នវ អនន្តរេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហា-
រេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៣] សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ
បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច
នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា
អហេតុកំ នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ត-
យោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . យាវ
អសញ្ញសត្តា ។ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោ-
ជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆា-
សហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជាស-
ញ្ញោជនំ ។ សញ្ញោជនញ្ច នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា
វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច
អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ សង្ខិត្តំ ។ អាសវគោច្ឆកសទិ-
សំ ។ នអារម្មណាបិ សព្វេ ឧទ្ធរិតព្វា ។

[២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣] សញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនៈ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ជានោសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ សញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នូវនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ សញ្ញោជនធម៌ អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនធម៌ផង នូវនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ដូចអាសវគោច្ឆកៈដែរ ។ ឯនអារម្មណប្បច្ច័យ ទាំងអស់ បណ្ឌិតគប្បីរើឡើងផងចុះ ។

សញ្ញោជនទុកេ បដិច្ចវារោ

[៤] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជា-តេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ ឯវំ សព្វំ កណេតព្វំ ។

[៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . សព្វត្ថ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សញ្ញោជនំ ធម្មំ សហជាតោ . . . ។

សញ្ញោជនទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ បទទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

[៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

កើតជាមួយនឹងសញ្ញោជនធម៌ . . . ។

បច្ចយវារោ

[៧] សញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសំ ។ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចយា នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ វត្ថុំ បច្ចយា នោសញ្ញោជនា ខន្ធា ។ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនេ ខន្ធេ បច្ចយា សញ្ញោជនា ។ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា សញ្ញោជនញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ

បច្ចយវារៈ

[៧] សញ្ញោជនធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោសញ្ញោជន-ធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ១ នឹង ខន្ធ ២...វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ នឹងមហាភូត ១...ចិត្តសមុដ្ឋានរូប កដត្តារូប និងឧបាទារូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ សញ្ញោជនធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី សញ្ញោជនៈក្តី ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២...ពួក សញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត

៧

សញ្ញោជនទុកេ បច្ចយវារោ

វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនា សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ សញ្ញោជនញ្ច នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ សញ្ញោជនញ្ច នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច សញ្ញោជនេ ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ សញ្ញោជនេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា នោសញ្ញោជនា ខន្ធា ។ សញ្ញោជនញ្ច នោសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

សញ្ញោជនទុកៈ បច្ចយវារៈ

ពួកសញ្ញោជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ សញ្ញោជនធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសញ្ញោជនធម៌ផង នឹងនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នឹងវត្ថុផង បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈបុះ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងសញ្ញោជនធម៌ផង នឹងនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ១ ផង នឹងពួកសញ្ញោជនៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . (គប្បីចង) ជាចក្កៈបុះ ពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងពួកសញ្ញោជនៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងសញ្ញោជនធម៌ផង នឹងនោសញ្ញោជនធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ១ ផង នឹងកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . (គប្បីចង) ជាចក្កៈបុះ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នឹងវត្ថុផង (គប្បីចង) ជាចក្កៈបុះ ។ សេចក្តីបំព្រួញ ។

[៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ វិចាកោ ឯកំ អវិកតេ នវ ។

[៩] នហេតុយា ចត្តារិ ។ យត្ថ យត្ថ វត្ថុ លព្ភតិ តត្ថ តត្ថ និដ្ឋានំ កាតព្វំ ។ នអារម្មណេ តីណិ នោវិកតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេបិ ទ្វេ គណនា ច និស្សយវារោ ច កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារោ

[១០] សញ្ញោជនំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនំ សំសដ្ឋំ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ឯវំ នវ បញ្ហា អរូបាយេវ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ ឯវំ កាតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[១១] សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ សញ្ញោជនានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស

[៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ វត្ថុ ដែលបាន ត្រង់កន្លែងណា ៗ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ មិនឲ្យផ្សេងគ្នា ត្រង់កន្លែងនោះ ៗ ចុះ ។ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាងក្រៅនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[១០] សញ្ញោជនធម៌ ប្រទូកប្រទាំ នឹងសញ្ញោជនធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ប្រទូកប្រទាំ នឹងកាមរាគសញ្ញោជនៈ ឯពួកអរូប មានប្រស្នា ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះឯង ។

បញ្ហាវារៈ

[១១] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកសញ្ញោ-ជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌

ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជជា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជជា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ សញ្ញោជនានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោសញ្ញោជជា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។

[១២] សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនេ អារព្ភ សញ្ញោជជា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សញ្ញោជនេ អារព្ភ នោសញ្ញោជជា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សញ្ញោជនេ អារព្ភ សញ្ញោជជា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ . . .

ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកសញ្ញោជនៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោ-ជនធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានោសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។

[១២] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកសញ្ញោជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន នូវសីល . . .

ឧទ្ធច្ចសហគតំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . . និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អរិយា ទោសញ្ញោ- ជនេ បហីនេ កិលេសេ[១] . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេ- សេ . . . បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ទោសញ្ញោ- ជនេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុ- យា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន ទោ- សញ្ញោជនចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសា- នញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយ- តនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ទោសញ្ញោជនា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិ- យញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថា- កម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ

---

១ ម. នោសញ្ញោជនំ បហីនំ កិលេសំ . . . ។

នូវឧបោសថកម្ម... ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញ អំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ពិចារណា នូវមគ្គ នូវផល... ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងការពិចារណា ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណា) នូវពួកនោសញ្ញោជនកិលេស ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ... ក្នុងកាលមុន... នូវចក្ខុ នូវវត្ថុ... នូវពួកនោ-សញ្ញោជនក្ខន្ធ ថាមិនទៀង... ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនោសញ្ញោជនចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយ-តនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកនោសញ្ញោ-ជនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោសញ្ញោ-ជនេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោសញ្ញោជនេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ សញ្ញោជនា ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ អារព្ភយេវ កាតព្វា ។

[១៣] សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សញ្ញោជនេ គរុំ កត្វា . . . តីណិ គរុការម្មណា ។

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ពួកសញ្ញោជនៈក្តី ពួកខន្ធ ប្រកប ដោយសញ្ញោជនៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ សញ្ញោ-ជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអា-រម្មណប្បច្ច័យ គឺ បណ្ឌិត គប្បីប្រារព្ធធ្វើ ឲ្យមានវារៈ ៣ ផងចុះ ។

[១៣] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអធិ-បតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ឲ្យជាទីគោរព. . . មានវារៈ ៣ មានការធ្វើឲ្យជាទីគោរពជាអារម្មណ៍ ។

នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . តីណិ ។ តិណ្ណម្បិ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ កាតព្វា វិភជិតព្វា តីណិបិ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សញ្ញោជនេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា . . . តីណិ ។

[១៤] សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សញ្ញោជនា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ សញ្ញោជនានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោសញ្ញោជនា ខន្ធា បច្ឆិមានំ . . . ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោសញ្ញោជនា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ

នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន នូវសីល . . . មានវារៈ ៣ ។ អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ (ដោយអំណាច) នៃវារៈ ៣ ទាំងគប្បីចែក ជាវារៈ ៣ ចុះ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជន-ធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកសញ្ញោជនៈ និងពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព . . . មានវារៈ ៣ ។

[១៤] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជា បច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោសញ្ញោ-ជនក្ខន្ធ មុន ៗ ក្រោយ . . . ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ មុន ៗ នៃពួកសញ្ញោជនៈ

សញ្ញោជនានំ . . . ឯវំ ទ្វេបិ កាតព្វា ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១៨] . . . ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សញ្ញោជនា សញ្ញោជនានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯវំ តីណិបិ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ រាគំ ។ បេ ។ បត្ថនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។

ក្រោយ ៗ...វារៈ ២ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[១៥] . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ យ៉ាងនេះ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល...។ បេ ។ នូវបញ្ញា នូវរាគៈ ។ បេ ។ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។

ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សញ្ញោជនានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[១៦] នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោ-
ជនស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អា-
រម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ
ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ
ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុ-
យា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស
ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស
កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នោសញ្ញោ-
ជនានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោ-
សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស បុរេជា-
តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជា-
តំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ
អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។
វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ សញ្ញោជនានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស
ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។

សញ្ញោជនទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[១៦] នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-បុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ដោយបុរេ-ជាតប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្ម-ណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ។ វត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោ-សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។

អារម្មណាបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ សញ្ញោជនា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ សញ្ញោជនានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧] សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨] សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១៩] នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

អារម្មណបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ ពួកសញ្ញោជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៧] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៨] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[១៩] នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

សញ្ញោជនទុកៈ បញ្ហាវារោ

[២០] សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ វិភជិតព្វំ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ វិភជិតព្វំ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ សញ្ញោជនានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ សញ្ញោជនានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ វិភជិតព្វំ ។

[២១] សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ

សញ្ញោជនទុកេៈ បញ្ហាវារៈ

[២០] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ បណ្ឌិត គប្បីចែកចុះ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ បណ្ឌិត គប្បីចែកចុះ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោ-ជនធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្ប-ច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ បណ្ឌិត គប្បីចែកចុះ ។

[២១] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត

បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិច្ចសទិសំ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា នោសញ្ញោជនា ខន្ធា សម្បយុត្តកានំ សញ្ញោជនានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ សញ្ញោជនានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា នោសញ្ញោជនា . . . សង្ខិត្តំ អាសវសទិសំ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ អាសវសទិសំ ។ សញ្ញោជនោ

និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោសញ្ញោជនក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ (បុគ្គល) នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទើបកើតឡើង ទោមនស្ស កើតឡើង វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោសញ្ញោជនៈ . . . សេចក្តីបំប្រួញ ដូចគ្នានឹងអាសវៈដែរ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ ដូចគ្នានឹងអាសវៈដែរ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី

ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ វិភជិតព្វំ អាសវសទិសំ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ វិភជិតព្វំ អាសវសទិសំ ។

[២២] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយំ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ បណ្ឌិត គប្បីចែកចុះ ដូចគ្នានឹងអាសវៈដែរ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោ-សញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ បណ្ឌិត គប្បីចែកចុះ ដូចគ្នានឹងអាសវៈដែរ ។

[២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអា-ហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈា-នប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៣] សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[២៣] សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោ-ជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ស-ហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា នោសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោ ច នោសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោ-ជនស្ស ច នោសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោសញ្ញោជនធម៌ ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោសញ្ញោជនធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សញ្ញោជនធម៌ក្តី នោសញ្ញោជនធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃសញ្ញោជនធម៌ផង នៃនោសញ្ញោជនធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នមគ្គេ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[២៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ អនុលោមមាតិកា អវិគតេ នវ ។

សញ្ញោជនទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៧] សញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកសទិសំ និន្នានាករណំ ។

សញ្ញោជនិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[២៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ អនុលោមមាតិកា ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ សញ្ញោជនទុកៈ ។

សញ្ញោជនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧] សញ្ញោជនិយធម៌ (ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ) អាស្រ័យ នូវសញ្ញោជនិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាសញ្ញោជនិយៈ នូវខន្ធ ២ . . . វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . ។ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

ចប់ សញ្ញោជនិយទុកៈ ។

២៣

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៨] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ(១) បដិសន្ធិ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ

១ ម. ឯត្តន្តរេ ទ្វេតិ ទិស្សតិ ។

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ មានបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោ-ជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

២៤

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ បដិច្ចវារោ

[២៩] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ . . . ទ្វេ ខន្ធេ . . .។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ . . នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវមោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៣០] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា តីណិ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ឯកំ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៣១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ឆ បុរេជាតេ ឆ អាសេវនេ ឆ កម្មេ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ

អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[៣០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

ឥន្ទ្រិយេ ន វ ឈានេ ន វ មគ្គេ ន វ សម្បយុត្តេ ន វិប្បយុត្តេ ន វ អត្ថិយា ន វ នត្ថិយា ន វិគតេ ន អវិគតេ ន វ ។

[៣២] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ។

[៣៣] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា ន វ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ

ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣២] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ នូវអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ . . . ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។

[៣៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នបុរេជាតេ សត្ត នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៣៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ ន នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៣៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ . . . វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ មគ្គេ ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯសហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារោ

[៣៦] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសំ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា យាវ បដិសន្ធិ ឯកំ មហាភូតំ . . . វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ

បច្ចយវារៈ

[៣៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោ-ជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ដរាបដល់បដិសន្ធិ នូវមហាភូត ១ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោ-ជនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងពួកមហាភូតផង ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោ-ហៈផង ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋា-នរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។

[៣៧] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្ប-ច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា យាវ បដិសន្ធិ វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចស-ហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ។ សញ្ញោជនសម្ប-យុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ បច្ចយវារៈ

[៣៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ដរាប ដល់បដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ

សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា មោហោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[៣៨] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អធិបតិប្បច្ចយា ។ អវិគតប្បច្ចយា ។

[៣៩] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២...ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២...។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី មោហៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។

[៣៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៤០] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ច ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ បច្ចយវារៈ

[៤០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកប ដោយវិចិកិច្ឆា ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹង ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ នឹងអហេតុកក្ខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ . . . ដរាបដល់ ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកអហេតុកក្ខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី មោហៈ ដែលប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាក សញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆា-សហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហ-គតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៤១] នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ តីណិ នអ-ធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ សត្ត នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ឆ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៤២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ ឯវំ គណេតព្វំ ។

គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆាផង នឹងវត្ថុផង ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៤១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

[៤៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ន . . . សព្វត្ថ ន វិចាកេ ឯកំ អាហារេ ន មគ្គេ ន អវិគតេ ន ។

និស្សយវារោបិ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[៤៤] សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ មោហំ សំសដ្ឋា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ សំសដ្ឋោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៤៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៦ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ឯនិស្សយវារៈ ដូចគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[៤៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ច្រឡូកច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡូកច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ច្រឡូកច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡូកច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ច្រឡូកច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ច្រឡូកច្រឡំ នឹងមោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ច្រឡូកច្រឡំ នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នឹងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច មោហញ្ច សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[៤៥] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

[៤៦] នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា ឆ នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ ឆ នអាសេវនេ ឆ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ឆ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឆ ។

ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[៤៧] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ហេតូ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រឡូកប្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងមោហៈផង នឹងខន្ធ ២...។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ការរាប់ ទាំងពីរយ៉ាងក្រៅនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[៤៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ

ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ហេតូ សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ បញ្ហាវារៈ

ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង៍ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង៍ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . សញ្ញោជនវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច

[៤៨] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន នូវសីល . . . នូវឧបោសថ-កម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញ អំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងការពិចារណា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលលះបង់ហើយ ជាកិលេសដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ឃើញច្បាស់ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកេ បញ្ហាវារោ

មោហាញ្ច អនិច្ចតោ . . . វិបស្សន្តិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សន្តិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណន្តិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សញ្ញោជនវិប្បយុត្តចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានន្តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស រូបាយតនំ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនំ . . . សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . សញ្ញោជនវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មោហាញ្ច អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .

នូវមោហៈផង ថាមិនទៀង . . . ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយចិត្តដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ រូបាយតនៈ . . . ផោដ្ឋព្វាយតនៈ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃការពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មូបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . នូវពួកកិលេស ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . .ចេញអំពីឈាន នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង នឹងមោហៈផង រាគៈ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . .

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច មោហញ្ច អារព្ភ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[៤៩] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ រាគំ . . . ទិដ្ឋឹ . . . គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ សញ្ញោជនសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

ពួកខន្ធ ដែលប្រទូស្តដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង នូវមោហៈផង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូស្តដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូស្តដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រទូស្តដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រទូស្តដោយឧទ្ធច្ចៈផង នូវមោហៈផង ។

[៨៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវរាគៈ . . . នូវទិដ្ឋិ . . . បុគ្គល ធ្វើ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវធម៌នោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ

អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ សញ្ញោ-
ជនសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិ-
បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ
ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្ប-
យុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតាធិបតិ សញ្ញោជនសម្បយុត្តាធិបតិ សម្ប-
យុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិ-
បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ
ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។
អារម្មណាធិបតិ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថ-
កម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ
. . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា . . . អរិយា មគ្គា . . . ផលំ . . .
និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស
ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជា-
តាធិបតិ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ
ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជន-
សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន . . .ពួកព្រះអរិយៈ (ចេញ) អំពីមគ្គ . . . នូវផល . . . នូវព្រះនិព្វាន . . . ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ

អារម្មណាធិបតិ ឋានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ
កត្វា តំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ តំ គរុំ កត្វា
រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . .
ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . សញ្ញោជនវិប្បយុត្តេ
ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ
ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

[៤០] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោ-
ជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមា បុរិមា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ
បច្ឆិមានំ សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ ស-
ញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បុរិមា បុរិមា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស
បច្ឆិមស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស
អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ
ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្ប-
យុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង នូវពួកកុសល ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . .អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ។

[៥០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយ ៗ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

បុរិមា បុរិមា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិ-
មានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្ត-
របច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន
បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ
បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស
អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ . . . ។ បេ ។ ផលសមា-
បត្តិយា អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ ឧទ្ធច្ច-
សហគតោ មោហោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧទ្ធច្ចស-
ហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ អា-
វជ្ជនា សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរបច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស
ច ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ
បុរិមោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិ-
មានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច

គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុន ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ ក្រោយ . . . ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុន ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ មុន ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទ្បឹដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង

អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ឧទ្ធច្ចសហគតស្ស មោហស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ការពិចារណា ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំ ដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោ-ជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ មុន ៗ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ក្រោយ ៗ ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សហ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[៥១] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូប-និស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូប-និស្សយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា សញ្ញោជន-វិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្ប-យេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៦ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៥១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូ-
បនិស្សយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧទ្ធច្ចស-
ហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូប-
និស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧប-
និស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ
សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ
ទុក្ខំ សេនាសនំ . . . មោហំ ឧបនិស្សាយ ទានំ
ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ សទ្ធា ។ បេ ។
សេនាសនំ មោហោ ច សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផល-
សមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូ-
បនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ
។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ
មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។
បញ្ញំ កាយិកំ សុខំ ។ បេ ។ សេនាសនំ . . .

បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ និងសេនាសនៈ . . . បុគ្គល អាស្រ័យ នូវមោហៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ និងមោហៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវបញ្ញា នូវកាយិកសុខ ។ បេ ។ នូវសេនាសនៈ . . .

៤៧

មោហំ ឧបនិស្សាយ ចាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ មោហោ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា កាយិកំ សុខំ ។ បេ ។ សេនាសនំ មោហោ ច ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អាស្រ័យ នូវមោហៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ និងមោហៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្ដីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាក សញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន ដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា កាយិកសុខ ។ បេ ។ សេនាសនៈ និងមោហៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃ មោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយ សញ្ញោជនៈក្ដី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្ដី ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បាន ដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្ដី មោហៈក្ដី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្ដី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្ដី ជា បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤២] សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . និពេ្វន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ និព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស

បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធដែលប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ និងមោហៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ និងធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកខន្ធដែលប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រទូំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៥២] ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ជាមិនទៀង . . . បុគ្គល ឃើញនូវរូបដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ

កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច បុរេជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណ-
បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ
អារព្ភ រាគោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ
វត្ថុ សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស
ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-
ណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ
ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ
ច ឧប្បជ្ជន្តិ វត្ថុ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស
ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៣] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បច្ឆាជាតា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា បុរេជាតស្ស

កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប ដោយសញ្ញោជនៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ និងវត្ថុ រាគៈ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៤៣] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ

ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៤] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ នត្ថិ ។

[៩៥] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ចេតនា សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។

ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[៥៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ការពិចារណាក្តី ការចេញក្តី មិនមានទេ ។

[៥៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។

៥១

សហជាតា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា
ចេតនា មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា សញ្ញោជន-
សម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច
រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧទ្ធច្ចសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ មោ-
ហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា
ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ . . . ។
នានាខណិកា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ
ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សហជាត គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្ម-ប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយកម្ម-ប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ចេតនា ដែលប្រទ្បំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត ចេតនា ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេតនា ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[៤៦] សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[៤៧] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធ ។

[៤៨] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ សញ្ញោជនសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ

[៩៦] ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។

[៩៧] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៦ ។

[៩៨] ធម៌ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហ-ជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់-បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ

វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ[១] បុរេជាតំ វត្ថុ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៥៩] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា មោហស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

១ ម. ឥតោបរំ វត្ថុតិ ទិស្សតិ ។

ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៥៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ ឯសហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃមោហៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្ប-
យុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ
ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . .
ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ
មោហស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ សញ្ញោជន-
វិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆា-
ជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ វិត្ថារេតព្វំ ។
សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស
ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ
សហជាតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្ត-
កានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ
ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ
រាគោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ សញ្ញោជន-
សម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង៍ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង៍ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២... ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង៍ នៃមោហៈផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២...។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និង៍ឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និង៍បុរេជាត ។ សហជាត គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ . . . ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ទោមនស្ស កើតឡើង៍ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ វត្ថុ ឧទ្ធច្ចសហគតានំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច មោហោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកប-ដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី កើតឡើងព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈផង នៃមោហៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

សហជាតា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ច មោហោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច វត្ថុ ច មោហស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧទ្ធច្ចសហគតា ខន្ធា ច មោហោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច មោហោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . សហជាតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច

សហជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី មោហៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃមោហៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី មោហៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២... សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈក្តី វត្ថុក្តី

តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ មោហស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦០] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៦១] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង់ នៃមោហៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហ-ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោ-ជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោ-ជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ

៤៩

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦២] នហេតុយា នវ នអារម្មណោ នវ សព្វត្ថ នវ នោវិគតេ នវ នោអវិគតេ នវ ។

[៦៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណោ ឆ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នសមនន្តរេ ឆ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ឆ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នមគ្គេ ឆ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា ឆ នោវិគតេ ឆ ។

[៦៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណោ នវ . . . អធិ- បតិយា បញ្ច អនុលោមបទានិ គណិតព្វានិ. . . អវិគតេ នវ ។

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកេ

បដិច្ចវារោ

[៦៥] សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនិយោ ច ធម្មោ

[៦២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។. . . ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៦៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ . . . ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ អនុលោមបទ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ចុះ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦៥] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ

៦១

សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកេ បដិច្ចវារោ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោ-ជនិយោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោ-ជនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជ-និយោ ច សញ្ញោជនិយោ ចេវ នោចសញ្ញោជនោច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ សម្បយុត្ត-កា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ចក្កំ ។ សញ្ញោ-ជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោ-ជនិយោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ. . . បដិសន្ធិ យាវ មហាភូតា ។ សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនិយោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈ និងអវិជ្ជា-សញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈចុះ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ជាប្រ-យោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ ចក្កៈ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អា-ស្រ័យ នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកមហាភូត ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈទាំងប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង

៦២

ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនិយេចេវ នោចសញ្ញោជនេ ខន្ធេ បដិច្ច សញ្ញោជនា ។ សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនិយោច សញ្ញោជនិយោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សញ្ញោជនា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនិយញ្ច សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនិយោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចក្កំ ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនិយញ្ច សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនិយោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច សញ្ញោជនេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកសញ្ញោជនៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចក្កៈ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង នូវពួកសញ្ញោជនៈផង

ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនិយញ្ច សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនិយោច សញ្ញោជនិយោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនិយញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ សញ្ញោជនគោច្ឆកេ បឋមទុកសទិសំ ឯវំ ឥមម្បិ ទុកំ វិត្ថារេតព្វំ និន្នានាករណំ ឋបេត្វា លោកុត្តរំ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៦៦] សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច

នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោ-ជនៈក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង នូវកាមរាគ-សញ្ញោជនៈផង នូវខន្ធ ២ . . . បណ្ឌិត គប្បីចង ជាចក្កៈចុះ ។ ទុកៈនេះឯង វៀរលែងតែលោកុត្តរទុកៈចេញ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដូចបឋមទុកៈក្នុងសញ្ញោជនគោច្ឆកៈចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ ។

ចប់ សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកៈ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៦៦] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោ-ជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌

សញ្ញោជនសម្បយុត្តោចេវនោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនេ បដិច្ច សម្ប-
យុត្តកា ខន្ធា ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជន-
សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោ-
ជនសម្បយុត្តោច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោចេវ នោច-
សញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កាម-
រាគសញ្ញោជនំ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោ-
ជនំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ សញ្ញោជនសម្ប-
យុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជន-
សម្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោ-
ជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។
សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច
សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តេចេវ នោច-
សញ្ញោជនេ ខន្ធេ បដិច្ច សញ្ញោជនា ។ សញ្ញោ-
ជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច
សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច សញ្ញោ-
ជនសម្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ច ធម្មា

ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ

៦៨

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកេ បដិច្ចវារោ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា សញ្ញោជនា ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនញ្ចេ-វ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ចក្កំ ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជន-សម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនសប្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច សញ្ញោជនេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជនញ្ចេវសញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោច សញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវសញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តោច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោចេវ នោច សញ្ញោជនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ បដិច្ចវារៈ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ពួកសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិសញ្ញោ-ជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចក្កៈ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោ-ជនៈផង នូវពួកសញ្ញោជនៈផង នូវខន្ធ ២ . . .។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមរាគសញ្ញោជនញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ឥដ្ឋិសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ។

[៦៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ សព្វត្ថ នវ កម្មេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៦៨] សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ-ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសញ្ញោ-ជនំ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ សញ្ញោជនសម្ប-យុត្តញ្ចេវ នោចសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជ-នោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិ-កិច្ឆាសហគតោ មោហោ ។ សញ្ញោជនញ្ចេវ សញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តញ្ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តញ្ចេវ នោច-សញ្ញោជនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោ-ជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា

គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈក្តី អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង នូវកាមរាគសញ្ញោជនៈផង នូវខន្ធ ២ . . . បក្កៈ ។

[៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៨] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនៈ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហាតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលច្រឡំដោយវិចិកិច្ឆា ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នូវធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ

វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនញ្ច សម្បយុត្តកោ ច ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។

[៦៩] នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារោបិ កាតព្វោ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា[១] ។

បញ្ហាវារោ

[៧០] សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមរាគសញ្ញោជនំ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញោជនស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ។ សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនា ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ

១ ម. បដិច្ច វារសទិសោ ។

គឺ អវិជ្ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។

[៦៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ការរាប់ ២ យ៉ាងក្រៅនេះក្តី សហជាតវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បញ្ហាវារៈ

[៧០] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមរាគសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈផង នៃអវិជ្ជាសញ្ញោជនៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ចក្កៈ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ

ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ សញ្ញោជនស្សចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សច សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សចេវ នោចសញ្ញោជនស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមរាគសញ្ញោជនំ(១) ទិដ្ឋិសញ្ញោជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញោជនស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧១] សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ សញ្ញោជនស្សចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនេ អារព្ភ សញ្ញោជនា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សញ្ញោជនេ អារព្ភ សញ្ញោជនសម្បយុត្តាចេវ នោចសញ្ញោជនា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ សញ្ញោជនេ អារព្ភ សញ្ញោជនា ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សចេវ នោចសញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស

១ ម. កាមរាគសញ្ញោជនោ ។

ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ កាមរាគសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋិសញ្ញោជនៈ និងអវិជ្ជាសញ្ញោជនៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកខន្ធ ប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ពួកសញ្ញោជនៈក្តី ពួកខន្ធដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកេ បញ្ហាវារោ

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តេ-
ចេវ នោចសញ្ញោជនេ ខន្ធេ អារព្ភ សញ្ញោជនសម្ប-
យុត្តាចេវ នោចសញ្ញោជនា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សញ្ញោ-
ជនសម្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោ-
ជនស្សចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អា-
រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តេចេវ-
នោចសញ្ញោជនេ ខន្ធេ អារព្ភ សញ្ញោជនា ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ
ធម្មោ សញ្ញោជនស្សចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សច
សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សចេវ នោចសញ្ញោជនស្សច
ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សញ្ញោជនសម្ប-
យុត្តេចេវ នោចសញ្ញោជនេ ខន្ធេ អារព្ភ សញ្ញោជនា
ច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សញ្ញោ-
ជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច សញ្ញោជនសម្ប-
យុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្ស-
ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ បញ្ហាវារៈ

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោ-ជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោជនៈ ប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈផង នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសញ្ញោ-ជនៈក្តី ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រ-កបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៧២] សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ សញ្ញោជនស្សចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សចេវ នោចសញ្ញោជ-នស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-ណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ តីណិ ។ ឥមាសុ តីសុបិ បញ្ហាសុ អារម្មណាធិបតិបិ សហជាតាធិបតិបិ កា-តព្វា ។ សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច សញ្ញោជនសម្បយុត្តោចេវ នោចសញ្ញោជនោ ច ធម្មា សញ្ញោជនស្សចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[៧៣] សញ្ញោជនោចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ-ច ធម្មោ សញ្ញោជនស្សចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស-ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ និន្នា-ណាការណំ វិភជនា នត្ថិ អារម្មណសទិសា ។ សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ នវ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៧២] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ គឺ មានវារៈ ៣ ។ អារម្មណាធិបតិក្តី សហជាតាធិបតិក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងបញ្ហាទាំង ៣ នេះផងចុះ ។ ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈក្តី ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៧៣] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ ទាំងការបែក ក៏មិនមាន ដូចគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ

នវ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ ឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ អារម្មណានយេន កាតព្វា ។ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[៧៤] សញ្ញោជនសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច សញ្ញោ-ជនោ ធម្មោ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច-សញ្ញោជនស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឈានប្បច្ច-យេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ វិប្បយុត្ត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ វិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[៧៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិ-យា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ

គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ (បច្ច័យទាំងឡាយ) បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ដោយអារម្មណន័យចុះ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៧៤] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ តែមិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្ប-យុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៧៦] សញ្ញោជនោ ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តោច ធម្មោ សញ្ញោជនស្ស ចេវ សញ្ញោជនសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ ឯវំ នវ បញ្ហា កាតព្វា តីសុយេវ បទេសុ បរិវត្តេតព្វា ឯកាឧណិកា នត្ថិ ។

[៧៧] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧៦] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទាំងប្រកបដោយសញ្ញោជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហាទាំង ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ (បច្ច័យទាំងឡាយ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យប្រែប្រួលក្នុងបទទាំង ៣ ឯនានាខណិកៈ មិនមានឡើយ ។

[៧៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នសមនន្តរេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នមគ្គេ តីណិ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ នោ-នត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៧៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ អនុលោមបទានិ កាតព្វានិ . . . អវិគតេ នវ ។

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៨០] សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ សញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្បយុត្តោ សញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ សញ្ញោ-ជនិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្ត-សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ

[៧៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ពួកអនុលោមបទ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨០] ធម៌ ប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ តែជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ នូវខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិ

យាវ អសញ្ញសត្តា មហាភូតា ។ សញ្ញោជនវិប្ប-យុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនវិប្ប-យុត្តោ អសញ្ញោជនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា សញ្ញោជនវិប្បយុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សញ្ញោជន-វិប្បយុត្តំ អសញ្ញោជនិយំ ធម្មំ . . . ។ ទ្វេ បញ្ហា កា-តព្វា ។ ឥមំ ទុកំ ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុក-សទិសំ និន្នានាករណំ ។

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៨១] គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច សីលព្វ-តបរាមាសោ កាយគន្ថោ ឥទំសច្ចាភិនិវេសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ ។ គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច

ជរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ និងពួកមហាភូត ។ ធម៌ ដែលប្រាស ចាកសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវ ធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោ-ជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ នូវ ខន្ធ ២ . . . ។ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកសញ្ញោជនៈ ទាំងមិនជា ប្រយោជន៍ដល់សញ្ញោជនៈ . . . ។ បញ្ហា ទាំង ២ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ ទុកៈនេះ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ ដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

ចប់ សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកៈ ។

គន្ថទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៨១] *គន្ថធម៌* (*ធម៌ជាគ្រឿងដោតក្រង*) *អាស្រ័យ នូវគន្ថ-ធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវឥទំសច្ចាភិនិវេស-កាយគន្ថៈ* (*កាយគន្ថៈ គឺសេចក្ដីប្រកាន់មាំ ថានេះជារបស់ពិត*) *ឥទំ-សច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ* (*ទើបកើត ឡើង*) *។ នោគន្ថធម៌* (*ធម៌ មិនមែនជាគ្រឿដោយក្រង*) *អាស្រ័យ*

គន្ថទុកំ បដិច្ចវារោ

នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ចក្កំ ។ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថេ ខន្ធេ បដិច្ច គន្ថា ។ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា គន្ថា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ចក្កំ ។

នូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ (ទើបកើតឡើង) (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃ បដិសន្ធិ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវ មហាភូត ១ . . . (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវ នោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ គន្ថៈ អាស្រ័យ នូវ ពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ពួកគន្ថៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិន មែនជាគន្ថៈ នូវខន្ធ ២ . . . (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ផង នូវនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង នូវពួក សម្បយុត្តកក្ខន្ធផង (ទើបកើតឡើង) (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ជាចក្កៈ ។

គន្ថញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធញ្ច គន្ថេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធញ្ច សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។ អារម្មណប្បច្ចយា អវិគតប្បច្ចយា ។

[៨២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[៨៣] នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ផង នូវនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈផង នូវពួកគន្ថៈផង នូវខន្ធ ២ . . . (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ផង នូវនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈផង នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង នូវខន្ធ ២ . . . (ទើបកើតឡើង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ព្រោះអវិគតប្បច្ច័យ ។

[៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៨៣] នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ (ទើបកើតឡើង) ។

៧៧

គន្ថទុកំ បដិច្ចវារោ

[៨៤] គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា គន្ថេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោគន្ថេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ គន្ថញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា គន្ថេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នអធិបតិប្បច្ចយា នវ ។ នអនន្តរប្បច្ចយា តីណិ ។ នសមនន្តរប្បច្ចយា តីណិ ។ នអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា តីណិ ។ នឧបនិស្សយប្បច្ចយា តីណិ ។

[៨៥] គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ ឥទំសច្ចាភិនិវេសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ ។ អរូបេ សីលព្វតបរាមាសោ នត្ថិ ឯវំ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។ នបច្ឆាជាតប្បច្ចយា នវ ។ នអាសេវនប្បច្ចយា នវ ។ នកម្មប្បច្ចយា តីណិ ។ នវិបាកប្បច្ចយា នវ ។

[៨៤] នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកគន្ថៈ (ទើបកើតឡើង) ។ នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ (ទើបកើតឡើង) ។ នោគន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ផង នូវនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកគន្ថៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង (ទើបកើតឡើង) ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ព្រោះនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ព្រោះនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ព្រោះនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៥] គន្ថធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ ឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ក្នុងអរូប (ទើបកើតឡើង) ។ ក្នុងអរូប មិនមានសីលព្វតបរាមាសៈទេ ប្រស្នាទាំង ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះផងចុះ ។ ព្រោះនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ព្រោះនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ព្រោះនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ព្រោះនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអាហារប្បច្ចយា ឯកំ ។ នឥន្ទ្រិយប្បច្ចយា ឯកំ ។ នឈានប្បច្ចយា ឯកំ ។ នមគ្គប្បច្ចយា ឯកំ ។ នសម្បយុត្តប្បច្ចយា តីណិ ។ នវិប្បយុត្តប្បច្ចយា នវ ។ នោនត្ថិប្បច្ចយា តីណិ ។ នោវិគតប្បច្ចយា តីណិ ។

[៨៦] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[៨៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ . . . នអធិបតិយា នវ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៨៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

ព្រោះនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ព្រោះនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ព្រោះនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ព្រោះនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ព្រោះនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ព្រោះនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ព្រោះនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ព្រោះនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

[៨៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

៧៩

គន្ថទុកំ បច្ចយវារោ

សហជាតវារោ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[៨៩] គន្ថំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិច្ចសទិសា ។ នោគន្ថំ ធម្មំ បច្ចយា នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . វត្ថុំ បច្ចយា នោគន្ថា ខន្ធា ។ នោគន្ថំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថេ ខន្ធេ បច្ចយា គន្ថា វត្ថុំ បច្ចយា គន្ថា ។ នោគន្ថំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា គន្ថា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វត្ថុំ បច្ចយា គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ គន្ថញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បច្ចយា គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សីលព្វតបរាមាសំកាយគន្ថញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ

គន្ថទុក: បច្ចយវារ:

សហជាតវារ: ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារ:

[៨៩] គន្ថធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោគន្ថធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថ: នឹងខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ នឹងមហាភូត ១ . . . ពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថ: ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថ: ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថ: ពួកគន្ថ: ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ពួកគន្ថ:ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថ: នឹងខន្ធ ២ . . . ពួកគន្ថ:ផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថធម៌ផង នឹងនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អភិជ្ឈាកាយគន្ថ: ពឹងផ្អែក នឹងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថ:ផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ)

ចក្ខុំ សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ចក្ខុំ ។ គន្ថញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធញ្ច គន្ថេ ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . គន្ថេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា នោគន្ថា ខន្ធា ។ គន្ថញ្ច នោគន្ថញ្ច ធម្មំ បច្ចយា គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធញ្ច សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្ខុំ សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ចក្ខុំ ។

[៩០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ពឹងផ្អែក នឹងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង នឹងវត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ នោគន្ថធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថធម៌ផង នឹងនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈផង នឹងពួកគន្ថៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកគន្ថៈផង នឹងវត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថធម៌ផង នឹងនោគន្ថធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺខន្ធ ៣ ផង អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈផង នឹងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង នឹងវត្ថុផង ទើបកើតឡើង (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។

[៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

គន្ថទុកំ បច្ចយវារោ

[៩១] នោគន្ថំ ធម្មំ បច្ចយា នោគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា អហេតុកំ នោគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយ-វិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោគន្ថា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោ-ហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[៩២] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[៩៣] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ តីណិ ។

[៩៤] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អវិគតេ ឯកំ ។ និស្សយវារោបិ បច្ចយវារសទិ-សោវ ។ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ នវ បញ្ហា កាតព្វា រូបំ នត្ថិ ។

គន្ថទុកៈ បច្ចយវារៈ

[៩១] នោគន្ថធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោគន្ថធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ នឹងខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយ-វិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែកនឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង (ទើបកើតឡើង) ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៩២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

[៩៣] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សូម្បីនិស្សយវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបច្ច័យវារៈដែរ ។ សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យជាប្រស្នា ៩ ឯរូប មិនមានទេ ។

បញ្ហាវារោ

[៩៥] កុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ កុសលានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កុសលោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ច អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កុសលានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ អកុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ កុសលានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ច អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ

បញ្ហាវារោ

[៩៥] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃសម្បយុត្តកគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួក សម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយ ហេតុប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ បដិសន្ធិ ។ នោ-គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មិនមែន ជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោ-គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ

នោគន្ថា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ គន្ថានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា ច នោគន្ថា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ គន្ថានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា ច នោគន្ថា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា ច នោគន្ថា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ គន្ថានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៦] គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថេ អារព្ភ គន្ថា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ គន្ថេ អារព្ភ នោគន្ថា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ គន្ថេ អារព្ភ គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

គឺ ពួកហេតុ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈផង ជានោគន្ថៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយហេតុបច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈផង ជានោគន្ថធម៌ផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈក្តី ជានោគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា ដោតន្តេ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ ដោតន្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ដោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន ដោតន្តចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ដោតន្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ដោតន្តោ ធម្មោ

គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . បុគ្គល ពិចារណា នូវកុសលកម្មនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសលកម្ម ដែលបានសន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញ អំពីឈាន ហើយពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងការពិចារណា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណា) នូវពួកកិលេស មិនមែនជាគន្ថៈ ដែលលះបង់ហើយ . . . ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្ត មិនមែនជាគន្ថៈ ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌

៨៤

គន្ថទុកំ បញ្ហាវារោ

គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោគន្ថេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោគន្ថេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ អារព្ភ កាតព្វា ។

ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលកម្មនោះ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលកម្មនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ដែលសន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុន. . . ចេញ អំពីឈាន (ហើយពិចារណា) នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះកុសលកម្មនោះ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលកម្មនោះ ដែលខ្លួនសន្សំទុកល្អហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន (ហើយពិចារណា) នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ដែលបណ្ឌិត ត្រូវប្រារព្ធធ្វើ ។

[៩៧] កណ្ហោ ធម្មោ កណ្ហស្ស ធម្មស្ស អធិប-
តិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ អារម្មណសទិសា តទុ-
ការម្មណា កាតព្វា ។ នោកណ្ហោ ធម្មោ នោ-
កណ្ហស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-
ណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ
. . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . .
អរិយា មគ្គា . . . ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រ-
ភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្-
យេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោកណ្ហេ ខន្ធេ គរុំ
កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ
ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ
នោកណ្ហាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោ-
កណ្ហោ ធម្មោ កណ្ហស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្ម-
ណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ
. . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . .
វត្ថុំ . . . នោកណ្ហេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា តំ អស្សាទេតិ

[៩៧] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានអារម្មណ៍ជាទីគោរព ដែលបណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ អំពីមគ្គ . . . នូវផល . . . នូវព្រះនិព្វាន . . . ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ដែលសន្សំល្អហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . .នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ

អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ នោគន្ថាធិបតិ គន្ថានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ ... នោគន្ថេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ នោគន្ថាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ គន្ថានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ ។

[៩៨] គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា គន្ថា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ គន្ថានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា គន្ថា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោគន្ថានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ធម្មោ

រីករាយ ចំពោះខន្ធនោះ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើនូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថ-ធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . ធ្វើ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិបច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[៩៨] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្ប-ច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្ត-រប្បច្ច័យ ពួកគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌

គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា គន្ថា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ច-យេន បច្ចយោ តីណិ ទ្វេ អាវជ្ជនា កាតព្វា បឋ-មោ នត្ថិ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឯកម្បិ វុដ្ឋានំ កាតព្វំ មជ្ឈេ ។ គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សហ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន ។ បច្ចយោ នវ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[៩៩] គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូ-បនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស-យោ គន្ថា គន្ថានំ . . . តីណិ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិ ស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សា-យ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ

ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ការរំពឹង ពីរយ៉ាង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ វារៈជាបឋម មិនមានទេ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ វុដ្ឋានៈ ១ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងវារៈជាកណ្តាល ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[៩៩] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកគន្ថៈ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកគន្ថៈ. . . មានវារៈ ៣ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យនូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ

៨៩

សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ
ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនា-
សនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូ-
បនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ
។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ
ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ
ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ
សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថ-
នាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោគន្ថោ
ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្ត-
រូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូប-
និស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ
គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ
បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។
សេនាសនំ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា

នូវសីល . . . ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ ប ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នៃនោគន្ថធម៌ក្តី

កន្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ តីណិ អារម្មណានយេន កាតព្វា ។

[១០០] ជោកន្តោ ធម្មោ ជោកន្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ជោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ជោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ ជោកន្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជោកន្តោ ធម្មោ កន្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ ជោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ កន្តានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជោកន្តោ ធម្មោ កន្តស្ស ច

ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូប-និស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ បានដល់វារៈទាំង ៣ ដែលបណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ដោយន័យដូចជាអារម្ម-ណប្បច្ច័យដែរ ។

[១០០] នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយបុរេជា-តប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ឋាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង (បុគ្គល) ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វា-យតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខា-យតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃ កាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ដោយ បុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយបុរេជា-តប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-បុរេជាត គឺ វត្ថុ បុគ្គល នូវចក្ខុ . . .ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះ វត្ថុ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជា បច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ

នោកន្ថស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ គន្ថានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១០១] នោគន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នោគន្ថា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នោគន្ថា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោ-គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ច-យោ នោគន្ថា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្ម-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច

នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្ម-ណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ ប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . ។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ពួកគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[១០១] នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយកម្មប្ប-ច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ ចេតនា មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ ចេត-នា មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង

នោកន្ទស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោកន្ទា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កន្ទានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកន្ទោ ធម្មោ នោកន្ទស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១០២] កន្ទោ ធម្មោ នោកន្ទស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោកន្ទោ ធម្មោ នោកន្ទស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោកន្ទោ ធម្មោ កន្ទស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ កន្ទានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកន្ទោ ធម្មោ កន្ទស្ស ច នោកន្ទស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ កន្ទានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទោ ច នោកន្ទោ ច ធម្មោ នោកន្ទស្ស ធម្មស្ស

នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០២] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌

វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១០៣] គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ គន្ថោ ធម្មោ នោគន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា គន្ថា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា គន្ថា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ នោ-គន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោ-គន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា នោគន្ថា ខន្ធា គន្ថានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ វត្ថុ គន្ថានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស

ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១០៣] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយចំពោះវត្ថុ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ។ បេ ។ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង

អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ កដត្តា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ វត្ថុ រាគានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ រាគោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា រាគស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ សីលព្វតបរាមាសោ កាយ-គន្ថោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា អភិជ្ឈាកាយគន្ថស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ។ សហជាតោ សី-លព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ច វត្ថុ ច អភិជ្ឈាកាយ-គន្ថស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ។ គន្ថោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អា-ហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ លោកុត្តរោ ឯកោ ខន្ធោ ច គន្ថោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធេ . . . សហជាតា គន្ថា ច វត្ថុ ច លោកុត្តរានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេ-ជាត ។ សហជាត គឺ សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង សម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សហជាត គឺ សីលព្វតបរាមាសកាយ-គន្ថៈផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេ-ជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈក្តី ពួកគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តស-មុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . សហជាត គឺ ពួកគន្ថៈ ផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាគន្ថៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

សហជាតា គន្ថា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា គន្ថា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា គន្ថា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ច នោគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្ស ច នោគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នោគន្ថោ ឯកោ ខន្ធោ ច សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អភិជ្ឈាកាយគន្ថស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ។ សហជាតោ សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ច វត្ថុ ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ។

[១០៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ

សហជាត គឺ ពួកគន្ថៈផង ពួកមហាភូតផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃបុរេជាតកាយនេះ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកគន្ថៈផង កពឡិង្ការាហារផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកគន្ថៈផង រូបជីវិតិន្ទ្រិយផង ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តីជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ មិនមែនជាគន្ថៈផង សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សហជាត គឺ សីលព្វត-បរាមាសកាយគន្ថៈផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។

[១០៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ

តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១០៨] កណ្ហោ ធម្មោ កណ្ហស្ស ធម្មស្ស អា-រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កណ្ហោ ធម្មោ នោកណ្ហស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កណ្ហោ ធម្មោ កណ្ហស្ស ច នោកណ្ហស្ស ច ធម្មស្ស អា-រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកណ្ហោ ធម្មោ នោកណ្ហស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-យោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អា-ហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្ប-យុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៥] គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោ-គន្ថធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

នោកន្ថោ ធម្មោ កន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោកន្ថោ ធម្មោ កន្ថស្ស ច នោកន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ថោ ច នោកន្ថោ ច ធម្មា កន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ថោ ច នោកន្ថោ ច ធម្មា នោកន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ថោ ច នោកន្ថោ ច ធម្មា កន្ថស្ស ច នោកន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៦] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោគន្ថធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោគន្ថធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថធម៌ក្តី នោគន្ថធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថធម៌ផង នៃនោគន្ថធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១០៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ន៤ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នសមនន្តរេ ន៤ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ ន៤ សព្វត្ថ ន៤ នមគ្គេ ន៤ នសម្ប-យុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន៤ នោនត្ថិយា ន៤ នោ-វិគតេ ន៤ ។

[១០៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ន៤ . . . អធិបតិយា ន៤ អនុលោមបទានំ បរិបុណ្ណានិ កាត-ព្វានិ . . . អវិគតេ ន៤ ។

គន្ថទុកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថនិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១០៩] គន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថនិយំ ឯកំ ខន្ធំ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ វិភជិតព្វំ និន្នានាករណំ ។

គន្ថនិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ មូល ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ អនុលោមបទទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ឲ្យបរិបូណ៌ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ គន្ថទុកៈ ។

គន្ថនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១០៩] គន្ថនិយធម៌ (ធម៌ ដែលគួរដល់គន្ថៈ) អាស្រ័យនូវគន្ថនិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ជាគន្ថ-និយៈ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីចែករំលែក យ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

ចប់ គន្ថនិយទុកៈ ។

៩៩

គន្ថសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១១០] គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច លោភោ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច

គន្ថសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១១០] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ (ធម៌ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ) អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាគន្ថសម្បយុត្ត នូវខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ លោភៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ តែប្រកបដោយលោភៈ បដិឃៈក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង លោភៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិតែប្រកបដោយលោភៈ នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង បដិឃៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស នូវខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ

កន្ថវិប្បយុត្តោ ដម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កន្ថ-វិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋា-នញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ជិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិឃំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ កន្ថវិប្បយុត្តំ ដម្មំ បដិច្ច កន្ថសម្បយុត្តោ ដម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ជិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិឃំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ កន្ថវិប្បយុត្តំ ដម្មំ បដិច្ច កន្ថសម្បយុត្តោ ច កន្ថវិប្បយុត្តោ ច ដម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ជិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិឃំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ កន្ថសម្បយុត្តញ្ច កន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ដម្មំ បដិច្ច កន្ថសម្បយុត្តោ ដម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ជិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តលោភសហ-កតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ដោមនស្សសហកតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច បដិឃញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ កន្ថសម្បយុត្តញ្ច កន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ដម្មំ បដិច្ច កន្ថវិប្បយុត្តោ ដម្មោ

នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវបដិឃៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវបដិឃៈ ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវបដិឃៈ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិតែប្រកបដោយលោភៈផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រ-កបដោយទោមនស្សផង នូវបដិឃៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថ-វិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង

គន្ថសម្បយុត្តទុកំ បដិច្ចវារោ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ ច បដិឃញ្ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច បដិឃញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[១១១] គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច លោភោ ទោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច បដិឃំ ។ គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈផង នូវពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋាន-រូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិតែប្រកបដោយលោភៈផង នូវលោភៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិឃៈផង ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នូវគន្ថវិប្ប-យុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ តែប្រ-កបដោយលោភៈផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិឃៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[១១១] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ លោភៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិតែប្រកបដោយលោភៈ បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្ត-ធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង

អារម្មណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា លោភោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បដិឃញ្ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិឃំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច បដិឃញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . សង្ខិត្តំ ។

[១១២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ ឆ សមនន្តរេ ឆ សហជាតេ នវ

ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង លោភៈផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិតែប្រកបដោយលោភៈ នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង បដិឃៈផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស នូវខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថវិប្ប-យុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ នូវខន្ធ ២ . . . ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថ-វិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវបដិឃៈ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថ-សម្បយុត្តធម៌ផង នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្ម-ណប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិតែប្រកបដោយលោភៈផង នូវលោភៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិឃៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩

អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ឆ បុរេជាតេ ឆ អាសេវនេ ឆ កម្មេ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ ឥន្ទ្រិយេ នវ ឈានេ នវ មគ្គេ នវ សម្ប-យុត្តេ ឆ វិប្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា ឆ វិគតេ ឆ អវិគតេ នវ ។

[១១៣] គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា អហេតុកំ គន្ថវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុ-ដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកបដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[១១៤] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាក-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១១៣] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ ...អហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកប ដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកប ដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[១១៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញ-មញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

នបុរេជាតេ សត្ត ។ នបុរេជាតេ វិភជន្តេន អរូបំ បឋមំ កាតព្វំ យត្ថ លព្ភតិ បច្ឆា កាតព្វំ បដិឃញ្ច អរូបេ នត្ថិ ។ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១១៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ ឯវំ គណេតព្វំ សង្ខិត្តំ . . . នោវិគតេ តីណិ ។

[១១៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ ឯវំ កាតព្វោ ។

ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ បណ្ឌិត កាលចែករំលែក ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ គប្បីធ្វើ ឲ្យជាអរូបជាបឋម រូប បណ្ឌិត បាន ក្នុងទីណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ឯបដិឃៈ មិនមាន ក្នុងអរូបទេ ។ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ....ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះឯងសេចក្តីបំប្រួញ...ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះដែរ ។

ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ចយវារោ

[១១៧] គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថស-
ម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ បដិ-
ច្ចសទិសា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថវិប្ប-
យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តំ
ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បច្ចយា
វត្ថុ វត្ថុំ បច្ចយា ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . វត្ថុំ បច្ច-
យា គន្ថវិប្បយុត្តា ខន្ធា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា
គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ
បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ
បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិឃំ បច្ចយា សម្ប-
យុត្តកា ខន្ធា ។ គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថស-
ម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា មហាភូ-
តេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តំ លោភំ
បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិ-
ឃំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ
វត្ថុំ បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តា ខន្ធា ច លោភោ ច

បច្ចយវារៈ

[១១៧] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ . . . វត្ថុ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ពួកខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ នឹងមហាភូត ១ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងបដិឃៈ ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងបដិឃៈ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង លោភៈផង ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ

វត្ថុំ បច្ចយា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិ-
ឃញ្ច ។ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ច-
យា គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
គន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ
ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ
ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច លោភញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា
ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុ-
ញ្ច បដិឃញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។
គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា គន្ថ-
វិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្ប-
យុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋា-
នំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោ-
ភញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទោមនស្សសហគ-
តេ ខន្ធេ ច បដិឃញ្ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ច-
យា លោភោ ទោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច
បច្ចយា បដិឃំ ។ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តញ្ច
ធម្មំ បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា

ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង បដិឃៈផង ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងវត្ថុផង នឹងលោភៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នឹងវត្ថុផង នឹងបដិឃៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងលោភៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នឹងបដិឃៈផង លោភៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងវត្ថុផង បដិឃៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នឹងវត្ថុផង ។ ពួកគន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី ពួកគន្ថវិប្បយុត្ត-ធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង

១០៧

គន្ថសម្បយុត្តទុកេ បច្ចយវារោ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . គន្ថសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច បដិឃញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា លោភោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា បដិឃញ្ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[១១៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងលោភៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នឹងបដិឃៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង លោភៈផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង បដិឃៈផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែល ប្រកបដោយទោមនស្សផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ សេចក្តី បំប្រួញ ។

[១១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១១៩] គន្ថវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ គន្ថវិប្បយុត្តំ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា គន្ថវិប្បយុត្តា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១២០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ សត្ត នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១១៩] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ មិនមានហេតុ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១២០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានមានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ ឯវំ គណេតព្វំ ។

[១២២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អវិគតេ ឯកំ ។

និស្សយវារោបិ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[១២៣] គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ គន្ថ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថ-សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ គន្ថវិប្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្ប-យុត្តលោភសហគតេ[១] ខន្ធេ សំសដ្ឋោ លោភោ ទោ-មនស្សសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋំ បដិឃំ ។ គន្ថស-ម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្ប-យុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ទិដ្ឋិគតវិប្ប-យុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា លោភោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា បដិឃញ្ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

១ ម. ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តេ លោភសហគតេ ។

[១២១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ បណ្ឌិត គប្បីរាប់យ៉ាងនេះចុះ ។

[១២២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

និស្សយវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[១២៣] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ច្រឡំ នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយគន្ថៈ នឹងខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ច្រឡំ នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ លោភៈ ច្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ បដិឃៈ ច្រឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ច្រឡំ នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង លោភៈផង ច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ផង បដិឃៈផង ច្រឡំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស នឹងខន្ធ ២ . . . ។

កង្ខាវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ កង្ខាវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កង្ខាវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ កង្ខាវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ កង្ខាសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតវិប្បយុត្តំ លោភំ សំសដ្ឋា សម្បយុត្តកា ខន្ធា បដិឃំ សំសដ្ឋា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ កង្ខាសម្បយុត្តញ្ច កង្ខាវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ សំសដ្ឋោ កង្ខាសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧទ្ធច្ចសហគតវិប្បយុត្តលោភសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច លោភញ្ច សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ទោមនស្សសហគតំ ឯកំ ខន្ធញ្ច បដិឃញ្ច សំសដ្ឋា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។

[១២៨] ហេតុយា ធ អារម្មណេ ធ អធិបតិយា ធ សព្វត្ថ ធ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ធ អវិគតេ ធ ។

[១២៩] កង្ខាវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ កង្ខាវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ កង្ខាវិប្បយុត្តំ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិក្ខណេ វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ប្រទ្បំ នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រទ្បំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ នឹងខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ប្រទ្បំ នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ប្រទ្បំ នឹងលោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ប្រទ្បំ នឹងបដិឃៈ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ប្រទ្បំ នឹងគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ប្រទ្បំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយលោភៈ តែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នឹងលោភៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ខន្ធ ៣ ប្រទ្បំ នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នឹងបដិឃៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៦ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១២៩] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ប្រទ្បំ នឹងគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើងព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ [នឹងធម៌] ប្រាសចាកគន្ថៈ ជាអហេតុកៈ . . . មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ប្រទ្បំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ក្នុងខណៈនៃអហេតុកប្បដិសន្ធិ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៦៦] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ឆ ន-
បុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ ឆ នអាសេវនេ ឆ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ឆ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ឆ ។

[១៦៧] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា ឆ . . . នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ ឆ នអាសេវនេ ឆ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ ឆ នវិប្បយុត្តេ ឆ ។

[១៦៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

បញ្ហាវារោ

[១៦៩] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តា ហេតូ

[១២៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១២៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១២៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បញ្ហាវារៈ

[១២៩] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តហេតុ

ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ហេតុ លោភស្ស
ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
មោហសហគតោ ហេតុ បដិឃស្ស ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស
ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្ប-
យុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋា-
នានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្ប-
យុត្តលោភសហគតោ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ មោហសហគតោ ហេតុ សម្ប-
យុត្តកានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច
រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ
ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ គន្ថវិប្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ជាបច្ច័យ នៃបដិឃៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុ ដែលប្រកបដោយទោមនស្ស ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ

១១៣

ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិឃំ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិឃំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិឃំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ហេតុ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតោ ហេតុ ច បដិឃញ្ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច

លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្ប-យុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង លោភៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេ-តុប្បច្ច័យ ហេតុ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី

កន្ទវិប្បយុត្តោ ច ធម្មោ កន្ទវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ហេតុ ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ មោមូហស្សសហគតោ ហេតុ ច បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទសម្បយុត្តោ ច កន្ទវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា កន្ទសម្បយុត្តស្ស ច កន្ទវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ហេតុ ច លោភោ ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ មោមូហស្សសហគតោ ហេតុ ច បដិឃញ្ច សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣០] កន្ទសម្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កន្ទសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ កន្ទសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីសុបិ មូលា បុច្ឆិតព្វា ។ កន្ទសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ កន្ទវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង លោភៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ ហេតុ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង លោ-ភៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ហេតុ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត ត្រូវសួរ ក្នុងបទទាំង ៣ ។ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។

១១៨

គន្ថសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ ទត្វា សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា គន្ថវិប្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . គន្ថវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច បដិឃញ្ច អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ គន្ថវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ

ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង និងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សក្តី បដិឃៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលនោះ ពិចារណា នូវពួកកុសល ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ចេញអំពីឈាន ហើយពិចារណា នូវឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងកិរិយាស្រាវជ្រាវ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ រមែងពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹងច្បាស់ នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញច្បាស់ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង នូវបដិឃៈផង តាមអនិច្ចលក្ខណៈ . . . ត្រេកអរ រីករាយ គន្ថវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវធម្មជាតមានចក្ខុជាដើមនោះ វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ

១១៦

ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញាណេន ហេតុវិប្បយុត្តចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញាណស្ស ចេតោបរិយញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណស្ស យថាកម្មុបគញាណស្ស អនាគតំសញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ហេតុសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ហេតុវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច បដិឃញ្ច អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ឧប្បជ្ជន្តិ

ពួ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយគន្ថវិប្បយុត្តចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល (ឲ្យ) នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងកុសលកម្មនោះ គន្ថសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវគុណជាតមានទានជាដើមនោះ ទិដ្ឋិ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សក្តី បដិឃៈក្តី ប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង នូវបដិឃៈផង ទើបកើតឡើង ។

គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច ធោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ ច បដិឃញ្ច អារព្ភ គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច ធោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ ច បដិឃញ្ច អារព្ភ គន្ថវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច ធោមនស្សសហគតេ ខន្ធេ ច បដិឃញ្ច អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ធោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៣១] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គន្ថសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ គន្ថសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិឃៈផង ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិឃៈផង ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិក្តី លោភៈក្តី ពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សក្តី បដិឃៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយលោភៈតែប្រាសចាកទិដ្ឋិផង នូវលោភៈផង នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយទោមនស្សផង នូវបដិឃៈផង ។

[១៣១] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ គន្ថសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

កុសលសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ កុសលសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ កុសលសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតាធិបតិ បដិឃស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កុសលសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលសម្បយុត្តស្ស ច កុសលវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ កុសលសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ

គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ លោភៈ ដែលប្រាសចាកទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ គន្ថសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ទោមនស្សសហគតាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃបដិឃៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ទោមនស្សសហគតាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង

អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គរុំ គត្វា បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ គន្ថវិប្ប-យុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិ-នន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា គន្ថវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ គន្ថវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុ-ចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . .

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា ព្រោះធ្វើ នូវកម្មមានទានជាដើមនោះ ឲ្យជាទីគោរព ពិចារណា ព្រោះធ្វើ (នូវពួកកុសល) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឲ្យជាទីគោរព ចេញ អំពីឈាន ហើយធ្វើនូវឈាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើ នូវផល ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ធ្វើ នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ធ្វើនូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ គន្ថវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវធម្មជាតមានចក្ខុជាដើមនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ គន្ថវិប្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន ពិចារណា នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . .

វត្ថុំ . . . គន្ថវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា គន្ថសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . គន្ថវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភស-ហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា គន្ថសម្ប-យុត្តា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ[១] ទិដ្ឋិគត-វិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតេ ខន្ធេ ច លោភញ្ច គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។

១ ម. មូលា បុច្ឆិតព្វា ។

នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព គន្ថសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិកើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកម្មមានទានជាដើមនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផង់ចុះ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផង់ចុះ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នូវលោភៈផង ឲ្យជាទីគោរព ។

គន្ថសម្បយុត្តទុកេ បញ្ហាវារោ

[១៣២] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ គន្ថសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បុរិមា បុរិមា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តស្ស លោភស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បដិឃស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បុរិមា បុរិមា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

គន្ថសម្បយុត្តទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[១៣២] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផង៩ចុះ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្ស-សហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃបដិឃៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផង៩ចុះ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ផង នៃលោភៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ផង នៃបដិឃៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌

អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ ទិដ្ឋិគត-
វិប្បយុត្តោ លោភោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ទិដ្ឋិគត-
វិប្បយុត្តស្ស លោភស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមំ បុរិមំ ទោមនស្សសហគតំ បដិឃំ បច្ឆិមស្ស
បច្ឆិមស្ស បដិឃស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមា បុរិមា គន្ថវិប្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ
គន្ថវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អនុលោមំ គោត្រភុស្ស ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ
បុរិមោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បុរិមំ បុរិមំ បដិឃំ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទោមនស្សស-
ហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា
គន្ថសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្ប-
យុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ទោមនស្ស-សហគតបដិឃៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃបដិឃៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្ត-រប្បច្ច័យ ពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ និងផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្ត-រប្បច្ច័យ បដិឃៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថសម្ប-យុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ

បុរិមោ បុរិមោ និជ្ជិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ និជ្ជិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមំ បុរិមំ បដិឃំ បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា និជ្ជិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិ-ឃស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថ-សម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា និជ្ជិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោ-ភោ ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ និជ្ជិគតវិប្បយុត្តលោភ-សហគតានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច បច្ឆិ-មានំ បច្ឆិមានំ ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បុរិមា បុរិមា និជ្ជិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស និជ្ជិគតវិប្បយុត្តស្ស លោភស្ស

ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ-សហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ផង់ នៃលោភៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បដិឃៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ផង នៃ បដិឃៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្ប-យុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកទោមនស្សសហគ-តក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ផង លោភៈផង ជា បច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ក្តី បដិឃៈក្តី ជា បច្ច័យ នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផង៍ចុះ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ ក្រោយ ៗ

អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្ស-
សហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស
បដិឃស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្ប-
យុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្ស-
សហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បុរិមា បុរិមា
ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ
ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហ-
គតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បុរិមា បុរិមា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច
បដិឃញ្ច បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ទោមនស្សសហគតានំ
ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្ប-
ច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ក្តី បដិឃៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃបដិឃៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទិដ្ឋិគត-វិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្តី បដិឃៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផង៍ចុះ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ក្តី លោភៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ផង៍ នៃលោភៈផង៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សស-ហគតក្ខន្ធ មុន ៗ ក្តី បដិឃៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ផង៍ នៃបដិឃៈផង៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្ត-ធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៣៣] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិ-
ស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ គន្ថសម្បយុត្តា
ខន្ធា គន្ថសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ តីណិបិ ឧបនិស្សយា
គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា គន្ថវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ តីណិបិ
ឧបនិស្សយា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្ត-
លោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធា-
នំ បដិឃស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧប-
និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ
អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូ-
បនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។
សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ សីលំ . . . ។ បេ ។
បញ្ញំ រាគំ ទោសំ មោហំ មានំ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ

[១៣៣] គន្ធសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ធសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកគន្ធសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ធសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ឧបនិស្ស័យ ៣ យ៉ាង គឺ ពួកគន្ធសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ធវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ឧបនិស្ស័យ ៣ យ៉ាង គឺ ពួកគន្ធសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ធវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ធវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល ឲ្យ នូវទាន ព្រោះអាស្រ័យ នូវសទ្ធា ។ បេ ។ ញុាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ

កាយិកំ ទុក្ខំ ឧតុំ ភោជនំ . . . សេនាសនំ ឧប-និស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មា-នស្ស បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទវិប្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូ-បនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ រាគំ ។ បេ ។ មានំ បត្ថនំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មានស្ស ទិដ្ឋិយា បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទវិប្ប-យុត្តោ ធម្មោ កន្ទសម្បយុត្តស្ស ច កន្ទវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ សីលំ . . . ។ បេ ។

កាយិកទុក្ខ រដូវ និងភោជន . . . ឲ្យ នូវទាន ព្រោះអាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សម្លាប់នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា រាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល ដំឡើង នូវមានះ ព្រោះអាស្រ័យ នូវសទ្ធា ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវបញ្ញា រាគៈ ។ បេ ។ មានះ និងសេចក្តីប្រាថ្នា . . . សម្លាប់ នូវសត្វ ព្រោះអាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ (ឧបនិស្ស័យ) ៣ យ៉ាង គឺ បុគ្គល ដំឡើង នូវមានះ ព្រោះអាស្រ័យ នូវសទ្ធា នូវសីល . . . ។ បេ ។

បញ្ញំ រាគំ ទោសំ មោហំ មានំ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា រាគោ ទោសោ មោហោ មានោ បត្ថនា សេនាសនំ និវ្វុ-តតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បក-តូបនិស្សយោ និដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិ-ឃញ្ច គន្ថសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ[១] និដ្ឋិគតវិប្បយុត្ត-លោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្ស-សហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច គន្ថវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ និដ្ឋិគតវិប្បយុត្តស្ស លោភស្ស ច បដិឃស្ស ច ឧប-និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ និដ្ឋិ-គតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច

១ ម. កាតព្វន្តិ ទិស្សតិ ។

នូវបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្ដីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ ...សម្លាប់ នូវសត្វ ព្រោះអាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្ដី ប្រាថ្នា សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ ផង នៃលោភៈផង នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្ដី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្ដី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯ បកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថសម្ប-យុត្តក្ខន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ពួក ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្ដី លោភៈក្ដី ពួកទោមនស្សសហគត-ក្ខន្ធក្ដី បដិឃៈក្ដី ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្ត-លោភៈផង នៃបដិឃៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្ដី លោភៈក្ដី

ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ទិដ្ឋិគតវិប្ប-
យុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោម-
នស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច ឧបនិស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៤] គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ គន្ថវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ គន្ថវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តស្ស លោភស្ស ច បដិឃស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ

ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្តី បដិឃៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្ប-យុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកទោមនស្សសហគ-តក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៣៤] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណ-បុរេជាត គឺ បុគ្គល ឃើញ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ តាមអនិច្ចលក្ខណៈ . . . ត្រេកអរ រីករាយ គន្ថវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធនូវចក្ខុជាដើមនោះ វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុ-វិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ (ជាបច្ច័យ) នៃពួកគន្ថវិប្បយុត្តក្ខន្ធផង នៃទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈផង នៃបដិឃៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងចក្ខុ . . . នឹងវត្ថុ

តំ អារព្ភ គន្ថសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ។ បេ ។ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ គន្ថសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៨] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

គន្ថសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវធម្មជាតមានចក្ខុជាដើម នេះ ទិដ្ឋិ...។ បេ ។ ទោមនស្ស កើតឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធក្តី លោភៈក្តី ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធក្តី បដិឃៈក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវចក្ខុ...នូវវត្ថុ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិ-គតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកទោមនស្ស-សហគតក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៣៥] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ គន្ថ-សម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌

បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា ទិដ្ឋិគតវិប្ប-យុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោម-នស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៦] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្ត-រសទិសំ អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ នត្ថិ ។

[១៣៧] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្ត-ស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្ប-យុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នា-នាខណិកា ។ សហជាតា គន្ថសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិ-គតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ចេតនា លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា ចេតនា បដិឃស្ស ចិត្តសមុដ្ឋា-នានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខ-ណិកា គន្ថសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ

ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ បានដល់បច្ឆាជាត គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភ-សហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៣៦] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអនន្តរប្បច្ច័យដែរ អាវជ្ជនៈក្តី វុដ្ឋានក្តី មិនមាន (ក្នុងទីនេះទេ) ។

[១៣៧] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ គន្ថសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ គន្ថសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតចេតនា ជាបច្ច័យ នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ទោមនស្សសហគតចេតនា ជាបច្ច័យ នៃបដិឃៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ គន្ថសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង

កាជត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា គន្ថវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា គន្ថវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កាជត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៨] គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ គន្ថសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគត-ចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ទោមនស្សសហគតចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ គន្ថវិប្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ គន្ថវិប្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៣៨] គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។

[១៣៩] កន្ទសម្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

[១៤០] កន្ទសម្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ វិភជិតព្វំ ។ កន្ទវិប្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ កន្ទវិប្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ កន្ទសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទវិប្បយុត្តោ ធម្មោ កន្ទសម្បយុត្តស្ស ច កន្ទវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទសម្បយុត្តោ ច

[១៣៩] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយ-ប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១៤០] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិត ត្រូវចែកផងចុះ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្ត-ធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆា-ជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្ប-យុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្ត-លោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី

គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៤១] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ វិភជិតព្វំ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ បដិច្ចសទិសំ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[១៤១] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិត ត្រូវចែកផងចុះ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌

អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ វិភជិតព្វំ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធោមនស្សសហគតំ បដិឃំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ គន្ថសម្បយុត្តោ រាគោ . . . ទិដ្ឋិ . . . ធោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ គន្ថសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តោ លោភោ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ បណ្ឌិត ត្រូវចែកផងចុះ ។ គន្ថវិប្ប-យុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ទោមនស្សស-ហគតបដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងចក្ខុ . . . នឹងវត្ថុ គន្ថ-សម្បយុត្តរាគៈ . . . ទិដ្ឋិ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុ មានចក្ខុជាដើមនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

បដិឃំ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អារព្ភ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ឧប្បជ្ជន្តិ វត្ថុ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតានំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច ទោមនស្សសហគតានំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ គន្ថសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច លោភោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ទោមនស្សសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច បដិឃញ្ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។

បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិឃៈផង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង នៃលោភៈផង នៃពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង នៃបដិឃៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ គន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ សហជាត គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ ១ ផង លោភៈផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ១ ផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។

សហជាតា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតា គន្ថវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច លោភោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតា ខន្ធា ច វត្ថុ ច លោភស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទោមនស្សសហ-គតា ខន្ធា ច វត្ថុ ច បដិឃស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហ-គតា ខន្ធា ច លោភោ ច ទោមនស្សសហគតា ខន្ធា ច បដិឃញ្ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា គន្ថសម្បយុត្តា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។

សហជាត គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធផង ពួកមហាភូតផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ សហជាត គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ សហជាត គឺ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃលោភៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃបដិឃៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធផង លោភៈផង ពួកទោមនស្សសហគតក្ខន្ធផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង កពឡិង្ការាហារផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកគន្ថសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង រូបជីវិតិន្ទ្រិយផង ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។

សហជាតោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ លោភោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា. . . សហជាតោ ទោមនស្សសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច បដិឃញ្ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . សហជាតោ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ លោភស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . សហជាតោ ទោមនស្សសហគតោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ បដិឃស្ស ច អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។

[១៤២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ឆ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ឆ

សហជាត គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ ១ ផង លោភៈផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២...សហជាត គឺ ទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ១ ផង បដិឃៈផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២...សហជាត គឺ ទិដ្ឋិគតវិប្បយុត្តលោភសហគតក្ខន្ធ ១ ផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃលោភៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . សហជាត គឺ ទោមនស្សសហគតក្ខន្ធ ១ ផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃបដិឃៈផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។

[១៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦

វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១៤៣] គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ

ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៤៣] គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌

១៣៩

គន្ថសម្បយុត្តទុកេ បញ្ហាវារោ

គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថវិប្បយុត្តោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ច គន្ថវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ គន្ថសម្បយុត្តធម៌ក្តី គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃគន្ថសម្បយុត្តធម៌ផង នៃគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៤៤] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

[១៤៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ នវ . . . នអធិបតិយា នវ សង្ខិត្តំ . . . នសមនន្តរេ នវ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ ននិស្សយេ នវ នឧបនិស្សយេ នវ សង្ខិត្តំ . . . នមគ្គេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ន នោនត្ថិយា នវ នោវិគតេ នវ ។

[១៤៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា វិត្ថារេតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

គន្ថសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថគន្ថនិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៤៧] គន្ថញ្ចេវ គន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ-ចេវ គន្ថនិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[១៤៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៤៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្ដីបំប្រួញ . . . ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្ដីបំប្រួញ . . . ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោនត្ថិបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៤៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បី ឲ្យពិស្ដារផងចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ គន្ថសម្បយុត្តទុកៈ ។

គន្ថគន្ថនិយទុកៈ
បដិច្ចវារៈ

[១៤៧] ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ

សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ឥទំសច្ចាភិនិវេសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ ។ គន្ថញ្ចេវ គន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថនិយោចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ គន្ថញ្ចេវ គន្ថនិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវ គន្ថនិយោច គន្ថនិយោចេវ នោចគន្ថោ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បដិច្ចវារោបិ សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ គន្ថទុកសទិសា និន្នានាករណា ។

បញ្ហាវារោ

[១៤៨] គន្ថោចេវ គន្ថនិយោច ធម្មោ គន្ថស្សចេវ គន្ថនិយស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ គន្ថានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯវំ នវ បញ្ហា វិត្ថារេតព្វា ។

អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ ឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ។ ធម៌ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវពួកគន្ថៈ ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈផង ធម៌ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បដិច្ចវារៈក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងគន្ថទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៤៨] ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បញ្ហាទាំង ៩ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

[១៤៩] គន្ថោ ចេវ គន្ថនិយោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស-
ចេវ គន្ថនិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ គន្ថេ អារព្ភ គន្ថា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ
គន្ថេ អារព្ភ គន្ថនិយា ចេវ នោចគន្ថា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។
មូលំ បុច្ឆិតព្វំ គន្ថេ អារព្ភ គន្ថា ច សម្បយុត្តា ច
ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ គន្ថនិយោ ចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ
គន្ថនិយស្ស ចេវ នោចគន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថ-
កម្មំ . . .តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . .ឈានំ
. . .អរិយា គោត្រភុំ បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ បច្ចវេក្ខន្តិ
បហីនេ កិលេសេ . . .វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ
បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .
គន្ថនិយេ ចេវ នោចគន្ថេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោម-
នស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ
សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ។ សព្វំ វិត្ថារេតព្វំ ។
អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថ-
និយោ ចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថនិយស្ស-
ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . .

[១៤៩] ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ពួកខន្ធ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវសួរផងចុះ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ ធម៌ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកម្មមានទានជាដើមនោះ (នូវពួកកុសល) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . នូវឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវគោត្រភូ ពិចារណា នូវវោទានៈ នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ . . . ពិចារណា នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលពុះពោរឡើងហើយ ក្នុងកាលមុន នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកខន្ធ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ តាមអនិច្ចលក្ខណៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ។ បទទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។ ជាបច្ច័យ នៃការស្រាវជ្រាវ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថទាំងជាគន្ថនិយៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . .

១៤៣

គន្ថគន្ថនិយទុកេ បញ្ហាវារោ

សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . គន្ថនិយេចេវ នោចគន្ថេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ គន្ថនិយោចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ គន្ថស្សចេវ គន្ថនិយស្សច គន្ថនិយស្សចេវ នោចគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .គន្ថនិយេចេវ នោចគន្ថេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ គន្ថា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឯវំ ឥតរេបិ តីណិ វិត្ថារេតព្វា អារព្ភ កាតព្វា ។

ឥមម្ហិ ទុកេ លោកុត្តរំ នត្ថិ គន្ថទុកសទិសំ
និន្នានាករណំ គន្ថនិយន្តិ និយាមេតព្វំ ។
មគ្គេ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

គន្ថគន្ថនិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នូវសីល . . . បុគ្គល ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ នឹងកុសលកម្មនោះ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលកម្មនោះ (នូវពួកកុសល) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវធម្មជាត មានឈានជាដើមនោះ ។ ធម៌ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថនិយៈផង នៃធម៌ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . (នូវពួកកុសល) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងពួកខន្ធ ជាគន្ថនិយៈទាំងជានោគន្ថៈ ពួកគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវធម្មជាតមានឈានជាដើមនោះ ។ វារៈទាំង ៣ ក្រៅពីនេះ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារប្រារព្ធធ្វើ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

លោកុត្តរៈ មិនមាន ក្នុងទុកៈនេះទេ តែបណ្ឌិត ត្រូវកំណត់ជាគន្ថនិយៈ ប្រហែលគ្នានឹងគន្ថទុកៈដែរ មិនមានការធ្វើផ្សេងគ្នាទេ ។ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើឲ្យជាបញ្ហា ៩ ។

ចប់ គន្ថគន្ថនិយទុកៈ ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៨០] គន្ថញ្ចេវ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវ គន្ថសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ឥទំសច្ចាភិនិវេសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ អភិជ្ឈាកាយគន្ថំ បដិច្ច ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ ។ គន្ថញ្ចេវគន្ថសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ គន្ថញ្ចេវ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវ គន្ថសម្បយុត្តោច គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថំ បដិច្ច អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចក្កំ ។ គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥០] ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ ឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ។ ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកគន្ថៈ ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង អាស្រ័យ នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកេ បដិច្ចវារោ

ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវ គន្ថសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តេចេវ នោចគន្ថេ ខន្ធេ បដិច្ច គន្ថា ។ គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវ គន្ថសម្បយុត្តោច គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា គន្ថា ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថញ្ចេវ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវគន្ថសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ គន្ថេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច គន្ថា ។ គន្ថញ្ចេវ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថំ ឯកំ ខន្ធញ្ច គន្ថេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា

នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ពួកគន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវពួកគន្ថៈផង នូវពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង ។ ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង នូវពួកគន្ថៈផង

ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ គន្ថញ្ចេវ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច គន្ថសម្ប-យុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវ គន្ថ-សម្បយុត្តោច គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចគន្ថំ ឯកំ ខន្ធញ្ច សីលព្វតបរាមាសំ កាយគន្ថញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា អភិជ្ឈាកាយគន្ថោ ច ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ពន្ធិតព្វំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៨១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ កម្មេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១៨២] គន្ថញ្ចេវ គន្ថសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោចេវ គន្ថសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិប-តិប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ ឥធ នហេតុប្បច្ចយោ នត្ថិ ។

[១៨៣] នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ សហជាតវារោបិ
បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ សំសដ្ឋវារោបិ
សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង អភិជ្ឈាកាយគន្ថៈផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាគន្ថសម្បយុត្តៈទាំងជានោគន្ថៈផង នូវសីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈផង នូវខន្ធ ២ . . . បណ្ឌិត គប្បីចង ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៥១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៥២] ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នហេតុប្បច្ច័យ មិនមាន ក្នុងទីនេះទេ ។

[១៥៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ការរាប់ទាំង ២ ក្រៅពីនេះក្តី សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី
និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី
ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ យ៉ាងនេះដែរ ។

បញ្ហាវារោ

[១៥៤] គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា ចេវ គន្ថសម្បយុត្តា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ គន្ថានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច គន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា ចេវ គន្ថសម្បយុត្តា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថោ ចេវ គន្ថសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ គន្ថស្ស ចេវ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ច គន្ថសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច គន្ថស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថា ចេវ គន្ថសម្បយុត្តា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ គន្ថានញ្ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ គន្ថសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច គន្ថោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោ ច គន្ថស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តា ចេវ នោ ច គន្ថា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៥៤] ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

កន្ទសម្បយុត្តោចេវ នោចកន្ទោ ជម្មោ កន្ទស្សចេវ កន្ទសម្បយុត្តស្សច ជម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កន្ទសម្បយុត្តាចេវ នោចកន្ទា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ កន្ទានំ[១] ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទសម្បយុត្តោចេវ នោចកន្ទោ ជម្មោ កន្ទស្សចេវ កន្ទសម្បយុត្តស្សច កន្ទសម្បយុត្តស្សចេវ នោចកន្ទស្សច ជម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កន្ទសម្បយុត្តាចេវនោចកន្ទា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កន្ទានញ្ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទោចេវកន្ទសម្បយុត្តោច កន្ទសម្បយុត្តោចេវ នោចកន្ទោ ច ជម្មា កន្ទស្សចេវ កន្ទសម្បយុត្តស្សច ជម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កន្ទាចេវ កន្ទសម្បយុត្តាច កន្ទសម្បយុត្តាចេវ នោចកន្ទា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ កន្ទានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កន្ទោចេវកន្ទសម្បយុត្តោច កន្ទសម្បយុត្តោចេវ នោចកន្ទោ ច ជម្មា កន្ទសម្បយុត្តស្សចេវ នោចកន្ទស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កន្ទាចេវ កន្ទសម្បយុត្តាច កន្ទសម្បយុត្តាចេវ នោចកន្ទា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

១ ម. ខន្ធានំ ។

ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺពួកហេតុ ជាគន្ថសម្បយុត្ត ទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

គន្ថោចេវ គន្ថសម្បយុត្តោច គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ច ធម្មា គន្ថស្សចេវ គន្ថសម្បយុត្តស្សច គន្ថសម្បយុត្តស្សចេវ នោចគន្ថស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថាចេវ គន្ថសម្បយុត្តាច គន្ថសម្បយុត្តាចេវ នោចគន្ថា ច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ គន្ថានញ្ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៨] គន្ថោចេវ គន្ថសម្បយុត្តោច ធម្មោ គន្ថស្សចេវ គន្ថសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថេ អារព្ភ គន្ថា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ គន្ថេ អារព្ភ គន្ថសម្បយុត្តាចេវ នោចគន្ថា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ គន្ថេ អារព្ភ គន្ថា ច គន្ថសម្បយុត្តា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ គន្ថសម្បយុត្តោចេវ នោចគន្ថោ ធម្មោ គន្ថសម្បយុត្តស្សចេវ នោចគន្ថស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ គន្ថសម្បយុត្តេចេវ នោចគន្ថេ ខន្ធេ អារព្ភ គន្ថសម្បយុត្តាចេវ នោចគន្ថា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ កាតព្វំ គន្ថសម្បយុត្តេចេវនោចគន្ថេ ខន្ធេ អារព្ភ គន្ថា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តផង ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្តក្តី ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកគន្ថៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៥] ធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថៈទាំងជាគន្ថសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើផងចុះ ពួកខន្ធ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើផងចុះ ពួកខន្ធ ជាគន្ថៈផង ជាគន្ថសម្បយុត្តផង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកគន្ថៈ ។ ធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ។ មូល បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើផងចុះ ពួកគន្ថៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ។

មូលំ កាតព្វំ គន្ថសម្បយុត្តេចេវ នោចគន្ថេ ខន្ធេ អារព្ភ គន្ថា ច គន្ថសម្បយុត្តា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឯវំ ឥតរេបិ តីណិ បញ្ហា កាតព្វា ។ អារម្មណសទិសាយេវ អធិបតិយាបិ អនន្តរេបិ ឧបនិស្សយេបិ ។ វិភង្គោ[១] នត្ថិ ។

[១៨៦] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ នវ សម្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

---

១ ម. វិភាគោតិ ទិស្សតិ ។

មូល បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើផងចុះ ពួកគន្ថៈក្តី ពួកគន្ថសម្បយុត្តក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ជាគន្ថសម្បយុត្តទាំងជានោគន្ថៈ ។ បញ្ហាវារៈ ទាំង ៣ ក្រៅនេះ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះដែរ ។ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យក្តី ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យក្តី ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យក្តី ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។ ការចែក (ឲ្យផ្សេងពីនេះទៅទៀត) មិនមានទេ ។

[១៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

អរូបំយេវ បច្ចយំ ។ ឯកេកាស្ម តីណិ តីណិ កាតព្វា ។ អារម្មណញ្ច សហជាតញ្ច ឧបនិស្សយញ្ច នវសុបិ បរិវត្តេតព្វំ ។ ឯវំ បញ្ហាវារេបិ សព្វំ កាតព្វំ ។

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៩៧] គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថវិប្បយុត្តោ គន្ថនិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា គន្ថវិប្បយុត្តំ គន្ថនិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ឯកំ មហាភូតំ . . . ។ បេ ។ យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ និន្នានាករណំ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឱឃយោគគោច្ឆកទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៩៨] ឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច . . . យោគំ ធម្មំ បដិច្ច

អរូបៈ ក៏មានបច្ច័យដែរ ។ (បញ្ហាវារៈ) បី ៗ នៃបច្ច័យ ៗ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើផងចុះ ។ អារម្មណប្បច្ច័យក្ដី សហជាតប្បច្ច័យក្ដី ឧបនិស្សយប្បច្ច័យក្ដី បណ្ឌិត ត្រូវបង្វិលក្នុងវារៈ ទាំង ៩ ផងចុះ ។ បច្ច័យទាំងអស់ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ក្នុងបញ្ហាវារៈ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

ចប់ គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកៈ ។

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥៧] *គន្ថវិប្បយុត្តធម៌ (ធម៌ ដែលប្រាសចាកគន្ថៈ) និង គន្ថនិយធម៌ (ធម៌ដែលគួរដល់គន្ថៈ) អាស្រ័យ នូវគន្ថវិប្បយុត្តធម៌ និងគន្ថនិយធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ដែលជាគន្ថវិប្បយុត្តនិងជាគន្ថ-និយៈ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ មហាភូត ១ . . . ។ បេ ។ លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត ត្រូវឲ្យពិស្ដារ យ៉ាង នោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាទេ ។*

ចប់ គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកៈ ។

ឱឃយោគគោច្ឆកទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥៨] *អាស្រ័យ នូវឱឃធម៌ . . . យោគធម៌ អាស្រ័យ*

យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេបិ គោច្ឆកា អាសវគោច្ឆកសទិសា និន្នាណាករណា ។

ឱឃយោគគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នីវរណទុកំ

បដិច្ចវារោ

[១៩៩] នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ កុក្កុច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ កុក្កុច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។ នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នូវយោគធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ឯគោច្ឆកៈ ទាំងពីរ (នេះ) ដូចគ្នានឹងអាសវគោច្ឆកៈដែរ មិនមានការធ្វើផ្សេង ៗ ទេ ។

ចប់ ឱឃយោគគោច្ឆកទុកៈ ។

នីវរណទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៥៩] នីវរណធម៌ (ធម៌ជាគ្រឿងរារាំង) អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវព្យាបាទនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវព្យាបាទនីវរណៈ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ កុក្កុច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវព្យាបាទនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ កុក្កុច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវព្យាបាទនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆានីវរណៈ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចនីវរណៈ ។ នោនីវរណធម៌ (ធម៌មិនមែនជាគ្រឿងរារាំង) អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង

១៨៣

នីវរណទុកេ បដិច្ចវារោ

ហេតុប្បច្ចយា នីវរណោ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ចក្កំ ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិ ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណេ ខន្ធេ បដិច្ច នីវរណា ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា នីវរណា ច ចិត្តសមុដ្ឋា-នញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ចក្កំ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណៈ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈផង ឧទ្ធច្ចនីវរណៈផង អវិជ្ជានីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ នោនីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ និងចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ១ បដិសន្ធិ ។ នីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណៈ អាស្រ័យ នូវពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ពួកនីវរណៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២...។ នីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង (បណ្ឌិតត្រូវធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ នោនីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច នីវរណញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ថីន-មិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៦០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[១៦១] នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណំ បដិច្ច អ-វិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។ នោ-នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ នោ-នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ផង នូវនីវរណៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ឋីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ផង នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នូវខន្ធ ២ . . . (បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៦០] *ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

[១៦១] *នីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆានីវរណៈ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចនីវរណៈ ។ នោនីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . តាំងពីអហេតុកប្បដិសន្ធិ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ នីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង*

នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។

[១៦២] នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នីវរណេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោនីវរណេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នីវរណេ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នអធិបតិប្បច្ចយា នអនន្តរប្បច្ចយា នសមនន្តរប្បច្ចយា នអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយា នឧបនិស្សយប្បច្ចយា ។

ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ នីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆានីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចនីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។

[១៦២] នោនីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណៈ ។ នោនីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនោនីវរណក្ខន្ធ រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ នោនីវរណធម៌ អា-ស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ព្រោះនអធិបតិប្ប-ច្ច័យ ព្រោះនអនន្តរប្បច្ច័យ ព្រោះនសមនន្តរប្បច្ច័យ ព្រោះនអញ្ញមញ្ញ-ប្បច្ច័យ ព្រោះនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ អរូបេ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ អរូបេ វិចិកិច្ឆានីវរណំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ អរូបេ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។ នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នីវរណេ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា នីវរណេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អវសេសា បញ្ហា សព្វេបិ វិត្ថារេតព្វា អរូបំ បឋមំ កាតព្វំ រូបំ បច្ឆា យថា លព្ភតិ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នោនីវរណេ ខន្ធេ ច កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ ចក្កំ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច នីវរណេ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា

[១៦៣] នីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជា-នីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ក្នុងអរូប ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និង អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ក្នុងអរូប ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និង អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆានីវរណៈ ក្នុងអរូប អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចនីវរណៈ ក្នុងអរូប ។ នោនីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវ នីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណៈ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវ ពួកនីវរណៈ ក្នុងអរូប ។ បញ្ហា ដ៏សេសសល់ ទាំងអស់ បណ្ឌិត ត្រូវឲ្យពិស្តារផងចុះ អរូបទី ១ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ (ឲ្យដូចគ្នាផងចុះ) រូប បណ្ឌិត កាន់យក ដូចជាបទខាងក្រោយ ។ នីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជា-តប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ អាស្រ័យ នូវពួកនោ-នីវរណក្ខន្ធផង នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង ក្នុងអរូប (បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើឲ្យ) ជាចក្កៈផងចុះ ។ នោនីវរណធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវ នោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ផង នូវពួកនីវរណៈផង ក្នុងអរូប

ទ្វេ ខន្ធេ . . . នីវរណោ ច សម្បយុត្តកោ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ នីវរណោ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ នបុរេជាតប្បច្ចយា អរូបេ នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ថីន-មិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៦៤] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ ន-ឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្ប-យុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១៦៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ ។ សង្ខិត្តំ ។

នូវខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណៈផង នូវពួកមហាភូតផង ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនីវរណធម៌ផង នូវនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ផង នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង ក្នុងអរូប (បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៦៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវាៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៦៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . មគ្គេ តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សហជាតវារោបិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វោ ។

បច្ចយវារោ

[១៦៧] នីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្ត-សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា វត្ថុំ បច្ចយា នោនីវរណា ខន្ធា ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ច-យា នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោ-នីវរណេ ខន្ធេ បច្ចយា នីវរណា វត្ថុំ បច្ចយា នីវរណា ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោ-នីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា នីវរណា ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វត្ថុំ បច្ចយា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ ធម្មោ

[១៦៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ... ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

បច្ចយវារៈ

[១៦៧] នីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ នោនីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណក្ខន្ធ ១ រហូតដល់ពួកអជ្ឈត្តិកមហាភូត ពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ពួកនីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ពួកនីវរណៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ ... ពួកនីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណធម៌ផង នឹងនោនីវរណធម៌ផង

១៤៩

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ចតុក្កំ កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ថីនមិទ្ធនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ចតុក្កំ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច នីវរណោ ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . នីវរណោ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា នីវរណោ ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ នីវរណោ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចតុក្កំ កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចតុក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នឹងវត្ថុផង បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ នោនីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណធម៌ផង នឹងនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ផង នឹងពួកនីវរណៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងពួកនីវរណៈផង នឹងវត្ថុផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកនីវរណៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកនីវរណៈផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណធម៌ផង នឹងនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ផង នឹងកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នឹងខន្ធ ២ . . . បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ អវិជ្ជានីវរណៈ និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នឹងវត្ថុផង បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៦៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[១៦៩] នីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណំ បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នោនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោនីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោនីវរណា ខន្ធា ។ នោនីវរណំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ វត្ថុំ បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ ។ នីវរណញ្ច នោនីវរណញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ខន្ធេ ច បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា អវិជ្ជានីវរណំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៦៩] នីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងវិចិកិច្ឆានីវរណៈ អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងឧទ្ធច្ចនីវរណៈ ។ នោនីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នឹងខន្ធ ២ . . . រហូតដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណធម៌ផង នឹងនោនីវរណធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងវិចិកិច្ឆានីវរណៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងឧទ្ធច្ចនីវរណៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងវិចិកិច្ឆានីវរណៈផង នឹងវត្ថុផង អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងឧទ្ធច្ចនីវរណៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៧០] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ នវ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១៧១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា នវ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៧២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ មគ្គេ តីណិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[១៧០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៧១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៧២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សំសដ្ឋវារោ

[១៧៣] នីវរណំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណំ សំសដ្ឋំ ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ចក្កំ សព្វំ នីវរណំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៧៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ សព្វត្ថ នវ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[១៧៥] នីវរណំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណំ សំសដ្ឋំ អវិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ សំសដ្ឋំ អវិជ្ជានីវរណំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៧៦] នហេតុយា ចត្តារិ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ

សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារៈ

[១៧៣] នីវរណធម៌ លាយឡំ នឹងនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ឋីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ អវិជ្ជានីវរណៈ លាយឡំ នឹងកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ នីវរណៈទាំងអស់ បណ្ឌិត ត្រូវឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[១៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៧៥] នីវរណធម៌ លាយឡំ នឹងនីវរណធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ លាយឡំ នឹងវិចិកិច្ឆានីវរណៈ អវិជ្ជានីវរណៈ លាយឡំ នឹងឧទ្ធច្ចនីវរណៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[១៧៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ការរាប់ពីរយ៉ាង ដទៃពីនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[១៧៧] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោនីវរណា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។

បញ្ហាវារៈ

[១៧៧] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកនីវរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង៍ នៃនោនីវរណធម៌ផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃពួកនីវរណៈផង៍ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោនីវរណហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៍ នៃចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ បដិសន្ធិ ។

[១៧៨] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណេ អារព្ភ នីវរណា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ នីវរណេ អារព្ភ នោនីវរណា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ នីវរណេ អារព្ភ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ បច្ចវេក្ខតិ តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ . . . ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នោនីវរណេ បហីនេ កិលេសេ[១] បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ នោនីវរណេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ

១ ម. នោនីវរណំ បហីនក្កិលេសំ ។

[១៧៨] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនោនីវរណក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវកុសលកម្មនោះ ត្រេកអរ រីករាយ នឹងកុសល-កម្មនោះ ទិដ្ឋិ កើតឡើង ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវកុសលកម្មនោះ ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . បុគ្គល ចេញ អំពីឈាន នូវឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ នូវធម៌ . . . នូវផល . . . នូវនិព្វាន . . . និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងអាវជ្ជនៈ ដោយអារម្មណប្ប-ច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចាណា នូវពួកនោនីវរណក្កិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ . . . (នូវកងអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . .នូវវត្ថុ នូវពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង

១៦៤

ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នោនីវរណចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស នោនីវរណា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោនីវរណេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . .

បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត នៃបុគ្គល អ្នកប្រកបដោយនោនីវរណចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . .នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ត្រេកអររីករាយ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ . . . ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង នៃនោនីវរណធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . .

ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោនីវរណេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ អារព្ភ កាតព្វា ។

[១៧៩] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ នីវរណេ គរុំ កត្វា នីវរណា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ តីណិ អារម្មណាសទិសំ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ . . . ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោនីវរណេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវនោនីវរណក្ខន្ធ ត្រេកអរ រីករាយ ពួកនីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ វារៈ ៣ បណ្ឌិត គប្បីប្រារព្ធធ្វើផងចុះ ។

[១៧៩] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកនីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកនីវរណៈ ឲ្យជាទីគោរព ។ វារៈទាំង ៣ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព នូវពួកអំពើ ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ នូវមគ្គ . . . នូវផល . . . នូវនិព្វាន . . . និព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ. . . ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។

១៦៧

សហជាតាធិបតិ នោនីវរណាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោនីវរណេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ នោនីវរណាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោនីវរណេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ នោនីវរណាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោនីវរណាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោ-នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . .ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នោនីវរណាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកនីវរណៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង នៃនោនីវរណធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . .អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . .នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ពួកនីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហ-ជាតាធិបតិ គឺ នោនីវរណាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនីវរណៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ តីណិ អារម្មណាធិបតិយេវ ។

[១៨០] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នីវរណា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បុរិមា បុរិមា នីវរណា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោនីវរណានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ ។ បុរិមា បុរិមា នីវរណា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នោនីវរណា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោនីវរណានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ និរោធា វុដ្ឋហន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។ បុរិមា បុរិមា នោនីវរណា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ

នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ វារៈទាំង ៣ គឺ អារម្មណា-ធិបតិហ្នឹងឯង ។

[១៨០] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអនន្ត-រប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ។ ពួកនីវរណៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវ-រណៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោនីវរណក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ របស់បុគ្គល កាលចេញ អំពីនិរោធ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ។ ពួកនោនីវរណក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ

១៦៩

អាវជ្ជនា នីវរណានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរិមា បុរិមា នោនីវរណា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា នីវរណានំ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។ បុរិមា បុរិមា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោនីវរណានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរិមា បុរិមា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណានញ្ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នីវរណទុកៈ បញ្ហាវារៈ

អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ពួកនោនីវរណក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណក្ខន្ធផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណក្ខន្ធ មុន ៗ ផង ពួកសម្បយុត្តក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណៈ ក្រោយៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីសួរផង់ចុះ ។ ពួកនីវរណៈ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោនីវរណក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ពួកនីវរណក្ខន្ធក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ពួកនីវរណៈ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៨១] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ នីវរណានិ តីណិ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . ឈានំ ឧប្បាទេតិ វិបស្សនំ . . . មគ្គំ . . . អភិញ្ញំ . . . សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ . . . រាគំ ទោសំ មោហំ មានំ ទិដ្ឋឹ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ទុក្ខំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស

[១៨១] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ ពួកនីវរណៈ មានវារៈ ៣ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យនូវទាន នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ញុំាងឈាន ឲ្យកើតឡើង ញុំាងវិបស្សនា . . . ញុំាងមគ្គ . . . ញុំាងអភិញ្ញា . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ។ បេ ។ នូវបញ្ញា . . . នូវរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងកាយិកទុក្ខ . . . អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យនូវទាន ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃបញ្ញា នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្ស-
យោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។
បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ
ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ
ឧបនិស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ
សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនា-
យ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ
ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ
អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បក-
តូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ
ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧប-
និស្សាយ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា
។ បេ ។ សេនាសនំ នីវរណានញ្ច សម្បយុត្តកានញ្ច
ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ
ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្ស-
យោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង នៃនោនីវរណធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណក្ខន្ធផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។

បកតូបនិស្សយោ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា នីវរណានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៨២] នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ តីណិ ។ បុរេជាតំ អារម្មណសទិសំ កុសលាកុសលស្ស វិភ-ជិតព្វំ ។

[១៨៣] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អាសេវន-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[១៨៤] នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នា-នាខណិកា ។ សហជាតា នោនីវរណា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នោនីវ-រណា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។

ឯបកតូបនិស្សយ័ គឺ ពួកនីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណៈ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[១៨២] នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . .ទោមនស្ស កើតឡើង ។ មានវារៈ ៣ ។ បុរេជាតប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ បណ្ឌិត គប្បីចែក (តាមវារៈ) នៃកុសលនិងអកុសលផងចុះ ។

[១៨៣] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៩ ។

[១៨៤] នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នោនីវរណចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោនីវរណចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ។

នោនីវរណា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៥] នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨៦] នីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ ឯវំ អវសេសា ចត្តារិ បញ្ហា កាតព្វា ។

[១៨៧] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ ថីនមិទ្ធនីវរណស្ស ឧទ្ធច្ចនីវរណស្ស អវិជ្ជានីវរណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ។ នីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ ឯវំ នីវរណមូលេ

នោនីវរណចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកនីវរណៈ ដោយកម្មប្ប-ច្ច័យ ។ នោនីវរណចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនីវរណៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៨៥] នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[១៨៦] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ ប្រស្នាទាំង ៤ ដ៏សេស បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

[១៨៧] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ គឺ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនី-វរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ ក្នុងនីវរណមូល

តីណិ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតំ កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ថីនមិទ្ធនីវរណស្ស ឧទ្ធច្ចនីវរណស្ស អវិជ្ជានីវរណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច វត្ថុ ច ថីនមិទ្ធនីវរណស្ស អវិជ្ជានីវរណស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នោនីវរណោ ឯកោ ខន្ធោ ច នីវរណា ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ

មានវារៈ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរ-ណធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេ-ជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណ-ធម៌ផង នៃនោនីវរណធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្ត-កក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវ-រណៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃថីនមិទ្ធនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នីវរណ-ធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអត្ថិប្ប-ច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ជានោនីវរណៈផង ពួកនីវរណៈផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

ទ្វេ ខន្ធា . . . នីវរណា ច វត្ថុ ច នោនីវរណានំ ខន្ធានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ច កពឡិង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នោនីវរណោ ឯកោ ខន្ធោ ច កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ថីនមិទ្ធនីវរណស្ស ច ឧទ្ធច្ចនីវរណស្ស អវិជ្ជានីវរណស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិបច្ចយេន បច្ចយោ

ខន្ធ ២ . . . ពួកនីវរណៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកនីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ពួកនីវរណៈក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង កពឡិង្ការាហារផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនីវរណៈផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង រូប-ជីវិតិន្ទ្រិយផង ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នីវរ-ណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង នៃនោនី-វរណធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ជានោនីវរណៈផង កាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃថីនមិទ្ធនីវរណៈផង នៃឧទ្ធច្ចនីវរណៈផង នៃអវិជ្ជានីវរណៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ

ហេតុ ខន្ធា . . . កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច វត្ថុ ច ថីនមិទ្ធនីវរ-
ណស្ស ឧទ្ធច្ចនីវរណស្ស អវិជ្ជានីវរណស្ស ច សម្ប-
យុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ ។

[១៨៨] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ នវ អធិប-
តិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ
នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ
បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ
កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ
តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ នវ
វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ
នវ អវិគតេ នវ ។

ខន្ធ ២ . . . កាមច្ឆន្ទនីវរណៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃថីនមិទ្ធនីវរណៈ ផង នៃឧទ្ធច្ចនីវរណៈផង នៃអវិជ្ជានីវរណៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ (បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។

[១៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នីវរណទុកេ បញ្ហាវារោ

[១៨៩] នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នោនីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នីវរណទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[១៨៩] នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង នៃនោនីវរណធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

នោនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-យោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នោនីវរណស្ស ធមស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាត-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោ ច នោនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ច នោនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៩០] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នអ-ធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ នោវិគតេ នវ នោអវិគតេ នវ ។

[១៩១] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

នោនីវរណធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង នៃនោនីវរណធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោនីវរណធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ នីវរណធម៌ក្តី នោនីវរណធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណធម៌ផង នៃនោនីវរណធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៩០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មាន មានវារៈ ៩ ។

[១៩១] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សង្ខិត្តំ ។ . . . នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នមគ្គេ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោនត្ថិ-យា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[១៩២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា វិត្ថារេតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

នីវរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នីវរណិយទុកំ
បដិច្ចវារោ

[១៩៣] នីវរណិយំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ . . . ។ នីវរណិយទុកំ យថា លោ-កិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ ។

ទ្វិក្ខត្តុំ កាមច្ឆន្ទេន ចតុក្ខត្តុំ បដិឃេន ច
ឧទ្ធច្ចំ វិចិកិច្ឆា ច ឧភោបេតេ សកឹ សកឹ
នីវរណានំ នីវរណេហិ អដ្ឋវិធំ បយោជនំ ។
នីវរណទុកស្ស មាតិកា ឥធ កតា ។

នីវរណិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងន-អញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៩២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្ប-ច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ នីវរណទុកៈ ។

នីវរណិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៩៣] នីវរណិយធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណិយធម៌ ទើបកើតឡើង . . . ។ នីវរណិយទុកៈ យ៉ាងណា លោកិយទុកៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើផ្សេងគ្នាឡើយ ។

ការប្រកបដោយកាមច្ឆន្ទៈពីរលើក ការប្រកបដោយបដិឃៈ
បួនលើក ឧទ្ធច្ចៈ ១ វិចិកិច្ឆា ១ ទាំងពីរនុ៎ះ មានការប្រកប
មួយលើក ៗ ការប្រកបនូវពួកនីវរណៈដោយពួកនីវរណៈ
មានប្រការ ៨ (យ៉ាងនេះឯង) ។

មាតិកានៃនីវរណទុកៈ លោកបានធ្វើទុក ក្នុងទីនេះ ។

ចប់ នីវរណិយទុកៈ ។

នីវរណសម្បយុត្តទុកំ
បដិច្ចវារោ

[១៩៤] នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . .។ នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

នីវរណសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[១៩៤] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្ត នូវខន្ធ ២ . . . ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តផង នូវចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណវិប្បយុត្ត នូវខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ មានដរាប ដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង នូវនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នីវរណសម្បយុត្តទុកេ បដិច្ចវារោ

[១៩៥] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិ-
យា បញ្ច នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

[១៩៦] នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណ-
សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិ-
កិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជា-
នីវរណំ ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្ប-
យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ
នីវរណវិប្បយុត្តំ . . . យាវ អសញ្ញសត្តា ។ សង្ខិត្តំ ។

[១៩៧] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ
នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ បញ្ច នសមនន្តរេ បញ្ច
នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជា-
តេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច
នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិ-
យេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្ប-
យុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ
នោវិគតេ តីណិ ។

[១៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[១៩៦] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ជានីវរណវិប្បយុត្ត ជាអហេតុកៈ...ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

[១៩៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៩៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា បញ្ច នបុរេជាតេ ចត្តារិ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[១៩៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។ បេ ។ . . . មគ្គេ ឯកំ ។ បេ ។ . . អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ ឯកំ កាតព្វោ ។

បច្ចយវារោ

[២០០] នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ឯកំ មហាភូតំ វត្ថុំ បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តា ខន្ធា ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[១៩៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៩៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្ប-ច្ច័យ ។ បេ ។ . . . ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បេ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯសហជាតវារៈ បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើឲ្យជាវារៈ ១ ចុះ ។

បច្ចយវារៈ

[២០០] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណសម្បយុត្ត-ធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺមានវារៈ ៣ ។ នីវរណ-វិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជានីវរណវិប្បយុត្ត នឹងខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ ពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងមហាភូត ១ នឹងវត្ថុ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ពឹង-ផ្អែក នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

១៨៣

វត្ថុំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

នីវរណសម្បយុត្តទុកៈ បច្ចយវារៈ

ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ នីវរណសម្បយុត្ត-ធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ នីវរណវិប្ប-យុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ នីវរណសម្ប-យុត្តធម៌ក្តី នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២០១] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិប-តិយា នវ អនន្តរេ ចត្តារិ ។ បេ ។ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ នវ ។

[២០២] នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរ-ណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិ-កិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បច្ចយា អ-វិជ្ជានីវរណំ ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណ-វិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេ-តុកំ នីវរណវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខា-យតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ច-យា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នីវរ-ណវិប្បយុត្តា ខន្ធា ។ នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[២០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ បេ ។ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២០២] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ ជានីវរណវិប្បយុត្ត ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង

នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២០៣] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ តីណិ ។ បេ ។ នបុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ
និស្សយវារោបិ កាតព្វា ។

សំសដ្ឋវារោ

[២០៤] នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២០៥] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ ទ្វេ ។

ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២០៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ការរាប់វារៈ ទាំង ២ ក្រៅពីនេះក្តី និស្សយវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[២០៤] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ លាយឡំ នឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២០៦] នីវរណសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នីវ-
រណសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា
វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ សំសដ្ឋោ
វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។
នីវរណវិប្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ . . . ។

[២០៧] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ ន-
បុរេជាតេ ទ្វេ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នឈានេ
ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ
សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[២០៨] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណ-
សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
នីវរណសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។
នីវរណសម្បយុត្តា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តា ហេតូ

[២០៦] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ លាយឡំ នឹងនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ លាយឡំ នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ លាយឡំ នឹងនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ . . . ។

[២០៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ការរាប់វារៈ ទាំង ២ ក្រៅពីនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[២០៨] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយបណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ។ ពួកនីវរណសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ពួកនីវរណសម្បយុត្តហេតុ

សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណវិប្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។

[២០៩] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ រាគំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋឹ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វិចិកិច្ឆំ អារព្ភ វិចិកិច្ឆា ទិដ្ឋិ ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧទ្ធច្ចំ អារព្ភ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ទោមនស្សំ អារព្ភ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណវិប្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ជាបដិសន្ធិ ។

[២០៩] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្ត-ធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះរាគៈ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះទិដ្ឋិ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ វិចិកិច្ឆា ទិដ្ឋិ ឧទ្ធច្ចៈ ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវឧទ្ធច្ចៈ ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា កើតឡើង ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវទោមនស្ស ទិដ្ឋិ . . . វិចិកិច្ឆា . . . ឧទ្ធច្ចៈ កើតឡើង ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នីវរណសម្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ[១] បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ ជានន្តិ នីវរណសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សន្តិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន នីវរណសម្បយុត្តចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . .តំ បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ . . . ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ នីវរណវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ

---

១ ម. នីវរណសម្បយុត្តំ បហីនកិលេសំ ។

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកកិលេស ជានីវរណសម្បយុត្ត ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ ពិចារណា នូវពួកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ឃើញ នូវពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ដឹង នូវចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនីវរណសម្បយុត្តចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃការ ពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ពិចារណា នូវហេតុនោះ (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន នូវឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ នូវមគ្គ . . . ពិចារណា នូវផល នូវព្រះនិព្វាន . . . ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាពិចារណា នូវគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុ នូវពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ

អនត្តតោ វិបស្សតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ យាវ អាវជ្ជនាយ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នីវរណវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២១០] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ នីវរណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ

ជាអនន្តា ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ដ៏ពាបអំពីអាវជ្ជនៈ ។ នីវរណ-វិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . .អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ។

[២១០] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្ត-ធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិ-បតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គលត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវរាគៈ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវរាគៈនោះឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នីវរណសម្បយុត្តាធិ-បតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិ-ប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរ ផងចុះ នីវរណសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង

ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា . . . ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតាធិបតិ នីវរណវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . ។ បេ ។ បុព្វេ . . . ឈានំ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នីវរណវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ ។

នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ធ្វើ នូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន នូវឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈចេញ អំពីមគ្គ ធ្វើ នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវផល . . . នូវព្រះនិព្វាន . . . ព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ នីវរណវិប្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . ។ បេ ។ ក្នុងកាលមុន . . . នូវឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ធ្វើ នូវពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព ហើយត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវហេតុនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។

[២១១] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណ-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិ-មានំ នីវរណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ(១) នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥធ បុរិមា បុរិ-មា នត្ថិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បុរិមា បុរិមា នីវរណវិប្ប-យុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នីវរណវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ ផលស-មាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្ប-យុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្ត-រប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា នីវរណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្ប-យុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សម-នន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ច-យោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

១ ម. មូលា បុច្ឆិតព្វា ។

[២១១] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ (ខន្ធ ៣) មុន ៗ មិនមាន ក្នុងទីនេះទេ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ អនុលោមញ្ញាណ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២១២] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ រាគំ ឧបនិស្សាយ ចាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ ទោសំ . . . មោហំ មានំ ទិដ្ឋឹ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ចាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ រាគំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ ឈានំ វិបស្សនំ មគ្គំ អភិញ្ញំ . . . សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ ទោសំ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ រាគោ ។ បេ ។ បត្ថនា សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស ទុក្ខស្ស មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១២] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្ត-ធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូប-និស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវរាគៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ នូវទោសៈ . . . នូវមោហៈ មានះ និងទិដ្ឋិ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តី ប្រាថ្នា ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវ សង្ឃ រាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា (ជាបច្ច័យ) នៃរាគៈ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃសេចក្តីប្រា-ថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវ រាគៈ ហើយឲ្យ នូវទាន នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម ញុំាង ឈាន វិបស្សនា មគ្គ និងអភិញ្ញា . . . ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវទោសៈ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង រាគៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃបញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

១៩៣

នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូ-បនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ មគ្គំ . . . អភិញ្ញំ . . . សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បា-ទេតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវ-រណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ មានំ ជប្បេតិ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ . . . កាយិកំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ចាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មានស្ស ទិដ្ឋិយា បត្ថនាយ ឧបនិស្សយ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូ-បនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន នូវសីល ... ។ បេ ។ ញុំាងមគ្គ ... ញុំាងអភិញ្ញា ... ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង នូវសីល ... ។ បេ ។ នូវបញ្ញា ... ។ បេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃសទ្ធា ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃបញ្ញា មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្ប-យុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្ត-រូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អា-ស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយដំឡើង នូវមានះ ប្រកាន់នូវទិដ្ឋិ នូវសីល ... ។ បេ ។ នូវបញ្ញា ... កាយិកៈ ... ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនា-សនៈ ហើយសម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២១៣] នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ អនត្តតោ វិបស្សតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ នីវរណវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទោសោ មោហោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ នីវរណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៤] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[២១៣] នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ឃើញច្បាស់ នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង ជាទុក្ខ ជាអនត្តា ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ រាគៈ ទោសៈ មោហៈ (កើតឡើង) ព្រោះប្រារព្ធនូវហេតុនោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៤] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ។

[២១៥] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណ-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ កាតព្វានិ ។ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា នីវរណ-សម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នីវរណសម្ប-យុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តា ចេត-នា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សង្ខិត្តំ ។ វិបាកប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

[២១៦] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណ-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

នីវរណសម្បយុត្តទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[២១៥] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្ត-ធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ នីវរណសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នីវរណសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នីវរណសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានា-ខណិកៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។

[២១៦] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្ប-យុត្តធម៌ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ។

[២១៧] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណ-វិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ នីវរណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៨] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណ-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ

[២១៧] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[២១៨] នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌

នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ នីវ-រណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នីវរណ-សម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា ច វត្ថុ ច ទ្វិន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវ-រណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា

ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ បុគ្គល នូវចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះវត្ថុ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ ផង វត្ថុផង ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ២ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី

នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ជម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា ច កពឡីង្ការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា នីវរណសម្បយុត្តា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២១៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកនីវរណសម្បយុត្ត-ក្ខន្ធផង ពួកមហាភូតផង ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិ-ប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង កពឡិង្ការាហារ ផង ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួក នីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធផង រូបជីវិតិន្ទ្រិយផង ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ២ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មាន វារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង អាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុង ឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្ត-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[២២០] នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណ-
សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណវិប្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ធម្មោ នីវរណសម្ប-
យុត្តស្ស ច នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆា-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណវិប្បយុត្តោ
ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ច

[២២០] *នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ផង នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្បយុត្តធម៌ក្តី*

នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា នីវរណសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា នីវរណវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២២១] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត នអធិបតិយា សត្ត នអនន្តរេ សត្ត នសមនន្តរេ សត្ត នសហជាតេ បញ្ច នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ននិស្សយេ បញ្ច នឧបនិស្សយេ សត្ត នបុរេជាតេ ន នមគ្គេ សត្ត នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ សត្ត នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណសម្បយុត្តធម៌ ដោយសហ-ជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នីវរណសម្ប-យុត្តធម៌ក្តី នីវរណវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនីវរណវិប្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

[២២១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២២២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរេ ចត្តារិ នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ នមគ្គេ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[២២៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អធិបតិយា បញ្ច អនុលោមគណនា កាតព្វា អវិគតេ សត្ត ។

នីវរណសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នីវរណនីវរណិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២២៤] នីវរណញ្ចេវ នីវរណិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ។ ឯវំ សព្វេ គណនា វិភជិតព្វា ។ នីវរណទុកសទិសា និន្នានាករណា ។

[២២២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២២៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ការរាប់ជាអនុលោម បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ នីវរណសម្បយុត្តទុកៈ ។

នីវរណនីវរណិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២២៤] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ។ ការរាប់ទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីចែក យ៉ាងនេះចុះ ។ ប្រហែលគ្នានឹងនីវរណទុកៈដែរ ឥតមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាឡើយ ។

បញ្ហាវារោ

[២២៤] នីវរណោចេវ នីវរណិយោច ធម្មោ នីវរណស្សចេវ នីវរណិយស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណាចេវ នីវរណនិយាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោចេវ នីវរណិយោច ធម្មោ នីវរណិយស្សចេវនោចនីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណាចេវ នីវរណិយាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោចេវ នីវរណិយោច ធម្មោ នីវរណស្សចេវ នីវរណិយស្សច នីវរណិយស្សចេវ នោចនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណាចេវ នីវរណិយាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណិយោចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ នីវរណិស្សចេវ នោចនីវរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណិយាចេវ នោចនីវរណា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។

បញ្ហាវារៈ

[២២៥] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានីវ-រណៈនិងជានីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកនីវរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងនីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈផង នៃធម៌ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនីវរណៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានបដិសន្ធិ ។

២០៣

នីវរណនីវរណិយទុកេ បញ្ហាវារោ

[២២៦] នីវរណោ ចេវ នីវរណិយោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណេ អារព្ភ នីវរណា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ នីវរណេ អារព្ភ នីវរណិយា ចេវ នោចនីវរណា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ នីវរណេ អារព្ភ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នីវរណិយោ ចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ នីវរណិយស្ស-ចេវ នោចនីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា អរិយា គោត្រភុំ បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ . . . បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នីវរណិយេ ចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ ។ បេ ។ ទោមនស្សំ . . .

នីវរណនីវរណិយទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[២២៦] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណៈកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ មូល បណ្ឌិតគប្បីសួរផងចុះ ។ ពួកខន្ធ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈកើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ ធម៌ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវឧបោសថកម្មនោះ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវគោត្រភូ នូវវោទានៈ . . . នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនដកឡើងព្រមហើយ ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកខន្ធ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ថាមិនទៀង. . . ឃើញច្បាស់ ត្រេកអរ រីករាយ ។ បេ ។ ទោមនស្ស. . .

ទិព្វេន ចក្ខុនា . . . យាវ អាវជ្ជនា តាវ កាតព្វា ។
នីវរណិយោចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ នីវរណស្សចេវ
នីវរណិយស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ
សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .
នីវរណិយេចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិ-
នន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោ-
មនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។ នីវរណិយោចេវ នោចនីវរណោ
ធម្មោ នីវរណស្សចេវ នីវរណិយស្សច នីវរណិយស្ស-
ចេវ នោចនីវរណស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . ..
បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . .ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .
នីវរណិយេចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិ-
នន្ទតិ តំ អារព្ភ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា
ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឯវំ ឥតរេបិ តីណិ កាតព្វា ។ អា-
រម្មណសទិសា អធិបតិ ។ បុរេជាតម្បិ អារម្មណស-
ទិសំ ។ ឧបនិស្សយេបិ លោកុត្តរំ ន កាតព្វំ ។

ដោយទិព្វចក្ខុ . . . ការនឹករំពឹង (មាន) ត្រឹមណា បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើ ត្រឹមណោះ ។ ធម៌ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវ ទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . (នូវពួកអំពើ) ដែល ខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធ ជានីវរណិយៈ និងជានោនីវរណៈ រាគៈ ទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ។ ធម៌ ជានីវរណិយៈ និងជានោនីវរណិយៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណិយៈ ផង នៃធម៌ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈផង ដោយអារម្មណប្ប-ច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . .នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធ ជានីវរណិយៈនិងជានោនីវរណៈ ពួកនីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ នូវវារៈទាំង ៣ ដទៃ យ៉ាងនេះចុះ ។ អធិបតិប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យ ដែរ ។ សូម្បីបុរេជាតប្បច្ច័យ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ ។ បណ្ឌិត មិនត្រូវធ្វើ នូវលោកុត្តរៈ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យឡើយ ។

សង្ខិត្តំ ។ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។ យថា នីវរណទុកំ ឯវំ បច្ចវេក្ខិត្វា កាតព្វំ ។

នីវរណនីវរណិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២២៧] នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធ-នីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ចក្កំ សព្វេបិ នី-វរណា កាតព្វា ។ នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណេ បដិច្ច សម្ប-យុត្តកា ខន្ធា ។ នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច នីវរ-ណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចក្កំ ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច

សេចក្តីបំប្រួញ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។ នីវរណ-ទុក: យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពិចារណា ហើយធ្វើ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ នីវរណនីវរណិយទុក: ។

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុក:
បដិច្ចវារ:

[២២៧] ធម៌ ជានីវរណ:និងជានីវរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណ:និងជានីវរណសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណ: ឧទ្ធច្ចនីវរណ: និងអវិជ្ជានីវរណ: អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណ: នីវរណ:ទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យជាចក្ក:ផងចុះ ។ ធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្ត និងជានោនីវរណ: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណ:និងជានីវរណសម្បយុត្ត ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវពួក នីវរណ: ។ ធម៌ ជានីវរណនិងជានីវរណ:សម្បយុត្តក្តី ជានីវរណ-សម្បយុត្តនិងជានោនីវរណ:ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណ:និងជា នីវរណសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ថីន-មិទ្ធនីវរណ: ឧទ្ធច្ចនីវរណ: អវិជ្ជានីវរណ: និងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណ: បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យជាចក្កផងចុះ ។ ធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណ: អាស្រ័យ នូវធម៌

នីវរណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរ-
ណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។
នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរ-
ណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តេចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ
បដិច្ច នីវរណា ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរ-
ណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ-
ច នីវរណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ច ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវនោច-
នីវរណំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា នីវរណា ច
ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នី-
វរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរ-
ណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ
បដិច្ច ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ
ចក្កំ ។ នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណ-
សម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរ-
ណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនី-វរណៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវ-រណសម្បយុត្តក្តី ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ពួកនីវរណៈផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្តផង ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ អវិជ្ជា-នីវរណៈ អាស្រ័យ នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង បណ្ឌិត (គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ ធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្ប-យុត្តផង ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច នីវរណោ ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច នីវរណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណំ ឯកំ ខន្ធញ្ច កាមច្ឆន្ទនីវរណញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ អវិជ្ជានីវរណំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ចក្កំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២២៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ សព្វត្ថ នវ កម្មេ នវ អាហារេ នវ អវិគតេ នវ ។

[២២៩] នីវរណញ្ចេវ នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរណំ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។ នីវរណសម្បយុត្តញ្ចេវ នោចនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈផង នូវពួកនីវរណៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងនីវរណសម្បយុត្តក្តី ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្តផង ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ជាថីនមិទ្ធនីវរណៈ ឧទ្ធច្ចនីវរណៈ និងជាអវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈផង នូវកាមច្ឆន្ទនីវរណៈផង នូវខន្ធ ២ . . . បណ្ឌិត (គប្បីធ្វើ) ឲ្យជាចក្កៈផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២២៩] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆានីវរណៈ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចនីវរណៈ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ទើបកើតឡើង

នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។ នីវរណញ្ច នីវរណ-សម្បយុត្តញ្ច នីវរណសម្បយុត្តញ្ច ធោចនីវរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា វិចិកិច្ឆានីវរណញ្ច សម្ប-យុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ឧទ្ធច្ចនីវរ-ណញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច អវិជ្ជានីវរណំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៣០] នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

[២៣១] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។ សង្ខិត្តំ ។ . . . នវិប្បយុត្តេ នវ ។

[២៣២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ . . . អនន្តរេ តីណិ សមនន្តរេ តីណិ សព្វត្ថ តីណិ មគ្គេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណ-សម្បយុត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្តផង ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុ-ប្បច្ច័យ គឺ អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវវិចិកិច្ឆានីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង អវិជ្ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវឧទ្ធច្ចនីវរណៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៣០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៣១] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ . . . ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៣២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្ប-ច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯវំ សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ និស្ស-
យវារេបិ សំសដ្ឋវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា និន្នាជាករណា ។

បញ្ហាវារោ

[២៣៣] នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ នីវរណស្សចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណាចេវ នីវរណសម្ប-យុត្តាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ ហេតុ-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោចេវ នីវរណសម្ប-យុត្តោច ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្សចេវ នោចនីវ-រណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណា-ចេវ នីវរណសម្បយុត្តាច ហេតូ នីវរណសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោចេវ-នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ នីវរណស្សចេវ នីវរណ-សម្បយុត្តស្សច នីវរណសម្បយុត្តស្សចេវ នោចនីវ-រណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវ-រណាចេវ នីវរណសម្បយុត្តាច ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ យ៉ាងនេះដែរមិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ ។

បញ្ហាវារៈ

[២៣៣] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានីវរណៈនិងនីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកនីវរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានីវរណៈ និងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃពួកនីវរណសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្តផង ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនីវរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៤] នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណេ អារព្ភ នីវរណា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ[១] នីវរណេ អារព្ភ នីវរណសម្បយុត្តា ធោចនីវរណា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ នីវរណេ អារព្ភ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ចេវ នោចនីវរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណសម្បយុត្តេ ចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ អារព្ភ នីវរណសម្បយុត្តា ចេវ នោចនីវរណា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។ នីវរណសម្បយុត្តេ ចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ អារព្ភ នីវរណា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នីវរណសម្បយុត្តេ ចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ អារព្ភ នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នីវរណោ ចេវ នីវរណសម្បយុត្តោ ច នីវរណសម្បយុត្តោ ចេវ នោចនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្ស ចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

១ ម. មូលំ កាតព្វំ ។

[២៣៤] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកនីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ពួកនីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកនីវរណៈ ។ ធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ។ មូល ទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ។ ពួកនីវរណៈកើតឡើង ព្រោះ ប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ។ ពួក នីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជា នីវរណសម្បយុត្តក្តី ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកេ បញ្ហាវារោ

[២៣៥] នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ នីវរណស្សចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ។ តីណិ គរុការម្មណាយេវ ។ នីវរណសម្បយុត្តោចេវ-នោចនីវរណោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្សចេវ នោ-ចនីវរណស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ នីវរណសម្បយុត្តេចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា នីវរណសម្បយុត្តាចេវ នោចនីវរណា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ នីវរណសម្បយុត្តាចេវ នោចនីវរណា-ធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។ នីវរណសម្បយុត្តេចេវ-នោចនីវរណេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា នីវរណា ឧប្បជ្ជន្តិ សហជាតាធិបតិ នីវរណសម្បយុត្តាចេវ នោចនីវរណា-ធិបតិ សម្បយុត្តកានំ នីវរណានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តេចេវ នោចនីវរណេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា នីវរណា ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្ប-ជ្ជន្តិ សហជាតាធបតិ នីវរណសម្បយុត្តចេវ នោចនី-វរណាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច

[២៣៩] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បាន ដល់អារម្មណាធិបតិ ។ វារៈទាំង ៣ បានដល់គរុការម្មណ៍ហ្នឹងឯង ។ ធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរ-ណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្ម-ណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ ពួកខន្ធ ជា នីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជា-តាធិបតិ គឺ អធិបតិ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីសួរផងចុះ ។ ពួកនីវរណៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ជា នីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ឲ្យជាទីគោរព សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈជាបច្ច័យនៃពួកសម្បយុត្ត-កនីវរណៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ពួកនីវរណៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ឲ្យជាទីគោរព សហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ ជានីវរណសម្បយុត្តនិង ជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនីវរណៈផង

អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណោចេវ នីវរណ-សម្បយុត្តោច នីវរណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ច ធម្មា នីវរណស្សចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិ-បតិ ។ តីណិ ។

[២៣៦] អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនាបិ វុដ្ឋានម្បិ នត្ថិ សព្វត្ថ បុរិមា បុរិមា កាតព្វា ។ សម-នន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ ឧបនិស្សយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ នវ អារម្មណសទិសំ វិភង្គោ នត្ថិ ។ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៧] នីវរណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្សចេវ នោចនីវរណស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ នីវរណសម្បយុត្តា-ចេវនោចនីវរណា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ បុច្ឆិតព្វានិ ។

ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្តក្តី ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ ។ គឺ មានវារៈ ៣ ។

[២៣៦] ជាបច្ច័យ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈក្តី វុដ្ឋានៈក្តី មិនមានទេ (ពួកខន្ធ) មុន ៗ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ដូចគ្នានឹងអារម្មណប្បច្ច័យដែរ វិភង្គ មិនមានទេ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[២៣៧] ធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ចេតនា ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីសួរចុះ ។

នីវរណសម្បយុត្តាចេវ នោចនីវរណា ចេតនា សម្ប-យុត្តកានំ នីវរណានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នីវរណសម្បយុត្តាចេវ នោចនីវរណា ចេតនា សម្ប-យុត្តកានំ ខន្ធានំ នីវរណានញ្ច កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៨] នីវរណសម្បយុត្តោចេវ នោចនីវរណោ ធម្មោ នីវរណសម្បយុត្តស្សចេវ នោចនីវរណស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឥន្ទ្រិ-យប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ នត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ វិគ-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ នវ ។

[២៣៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ

ចេតនា ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្ប-យុត្តកនីវរណៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ចេតនា ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកនីវរណៈផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[២៣៨] ធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជានីវរណសម្បយុត្តនិងជានោនីវរណៈ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧប-និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ

តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ តីណិ សម្បយុត្តេ នវ អត្ថិយា នវ នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ នវ ។

[២៤០] នីវរណោចេវ នីវរណសម្បយុត្តោច ធម្មោ នីវរណស្សចេវ នីវរណសម្បយុត្តស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯវំ នវបិ តីសុ បទេសុ បរិវត្តេតព្វា ។

[២៤១] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ នោ-អវិគតេ នវ ។

[២៤២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នមគ្គេ តីណិ នវិប្ប-យុត្តេ តីណិ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[២៤៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . . អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។ . . . អវិគតេ នវ ។

មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៤០] ធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជានីវរណៈនិងជានីវរណសម្បយុត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ វារៈទាំង ៩ បណ្ឌិត គប្បីប្រែត្រឡប់ ក្នុងបទទាំង ៣ យ៉ាងនេះចុះ ។

[២៤១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៤២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៤៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិត ត្រូវធ្វើចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ចប់ នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកៈ ។

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៤៤] នីវរណវិប្បយុត្តំ នីវរណិយំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណវិប្បយុត្តោ នីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណវិប្បយុត្តំ នីវរណិយំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ ។ សង្ខិត្តំ ។ យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ ។

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៤៥] បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា មហាភូតា ។ នោបរាមាសំ ធម្មំ

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៨៨] ធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្តនិងជានីវរណិយៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណវិប្បយុត្តនិងជានីវរណិយៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជានីវរណវិប្បយុត្តនិងជានីវរណិយៈ នូវខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។ លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ យ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាឡើយ ។

ចប់ នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកៈ ។

បរាមាសទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៨៩] នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវបរាមាសៈ ។ នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាបរាមាសៈ នូវខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ពួកមហាភូត ។ បរាមាសធម៌

បដិច្ច បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោបរាមាសេ ខន្ធេ បដិច្ច បរាមាសោ ។ លោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ច លោបរាមាសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា លោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បរាមាសោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ បរាមាសញ្ច លោបរាមាសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច លោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច បរាមាសញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។

[២៤៦] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ បញ្ច ។

[២៤៧] លោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច លោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ លោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

អាស្រ័យ នូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោ-បរាមាសធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង បរាមាសៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាបរាមាសៈ នូវខន្ធ ២ . . . ។ នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសធម៌ផង នូវនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ មិនមែនជាបរាមាសៈផង នូវបរាមាសៈផង នូវខន្ធ ២ . . . ។

[២៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[២៤៧] នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ មិនមែនជាបរាមាសៈ នូវខន្ធ ២ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកប ដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកប ដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

បរាមាសទុកេ បដិច្ចវារោ

[២៤៨] បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា បរាមាសំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា នោបរាមាសេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បរាមាសញ្ច នោបរាមាសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្ប-ច្ចយា បរាមាសញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[២៤៩] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ បញ្ច នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្ប-យុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ បញ្ច នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

បរាមាសទុកៈ បដិច្ចវារៈ

[២៤៨] នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវបរាមាសៈ ។ នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ។ នោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសធម៌ផង នូវនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវបរាមាសៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ។

[២៤៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណោ តីណិ . . . នអធិបតិយា បញ្ច នវិចាកេ បញ្ច នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ បញ្ច នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[២៨១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណោ ឯកំ . . . អនន្តរេ ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[២៨២] បរាមសំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសំ បច្ចយា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា វត្ថុំ បច្ចយា នោបរាមាសា ខន្ធា ។ នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោបរាមាសេ ខន្ធេ បច្ចយា បរាមាសោ វត្ថុំ បច្ចយា បរាមាសោ ។

[២៥០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . .ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៥១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឯសហជាតវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារៈ

[២៥២] នោបរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសៈ ។ នោបរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាបរាមាសៈ នឹងខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកមហាភូត ខាងក្នុង ពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ បរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ បរាមាសៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។

នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសោ ច នោបរា-
មាសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នោបរា-
មាសំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា បរាមាសោ
ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . វត្ថុំ បច្ចយា
បរាមាសោ មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ
បច្ចយា បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ។
បរាមាសញ្ច នោបរាមាសញ្ច ធម្មំ បច្ចយា នោបរា-
មាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោបរាមាសំ
ឯកំ ខន្ធញ្ច បរាមាសញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្ត-
សមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បរាមាសញ្ច សម្ប-
យុត្តកេ ច ខន្ធេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ បរា-
មាសញ្ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
បរាមាសញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា នោបរាមាសា ខន្ធា ។
សង្ខិត្តំ ។

[២៤៣] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អធិ-
បតិយា បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ
បញ្ច ។

បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង បរាមាសៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាបរាមាសៈ នឹងខន្ធ ២... បរាមាសៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នោបរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសធម៌ផង នឹងនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាបរាមាសៈផង នឹងបរាមាសៈផង នឹងខន្ធ ២... ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសៈផង នឹងពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសៈផង នឹងពួកមហាភូតផង ពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[២៨៤] នោបរាមាសំ ធម្មំ បច្ចយា នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ វត្ថុំ បច្ចយា អហេតុកា នោបរាមាសា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៨៨] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ តីណិ ។ បេ ។ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជាតេ បញ្ច នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ បញ្ច នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[២៥៤] នោបរាមាសធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាអហេតុកៈ នឹងខន្ធ ២ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងចក្ខាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែក នឹងកាយាយតនៈ ពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង នឹងវត្ថុផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៥៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ នកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨៦] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា បញ្ច ។ ឯវំ សព្វត្ថ កាតព្វំ ។

[២៨៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អវិគតេ ឯកំ ។

និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[២៨៨] បរាមាសំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសំ សំសដ្ឋា សម្បយុត្តកា ខន្ធា ។ ឯវំ បញ្ច បញ្ហា កាតព្វា អរូបេយេវ ។

សំសដ្ឋវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ ឯវំ កាតព្វា ។

បញ្ហាវារោ

[២៨៩] នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោបរាមាសា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[២៥៦] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ យ៉ាងនេះចុះ ។

[២៥៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

និស្សយវារៈ ប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[២៥៨] នោបរាមាសធម៌ លាយឡំ នឹងបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ លាយឡំ នឹងបរាមាសៈ ។ បញ្ហា ៥ ក្នុងអរូប បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារៈ

[២៥៩] នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ

នោបរាមាសោ ហេតុ បរាមាសស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នោបរាមាសា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៦០] បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសំ អារព្ភ បរាមាសោ ឧប្បជ្ជតិ ។ មូលានិ កាតព្វានិ ។ បរាមាសំ អារព្ភ នោបរាមាសា ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ បរាមាសំ អារព្ភ បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ . . . ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានំ . . .អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ

ពួកហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយហេតុ-បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរា-មាសធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបរាមាសៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋា-នរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៦០] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអា-រម្មណប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសៈ ប្រារព្ធ នូវបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ ពួកខន្ធ មិនមែនជាបរា-មាសៈ ប្រារព្ធ នូវបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ។ បរាមាសៈក្តី ពួក សម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ប្រារព្ធ នូវបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ។ នោបរាមា-សធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល នូវទាន . . .នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវអំពើនោះ ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវអំពើនោះ (នូវអំពើទាំងឡាយ) ដែល ខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . ចេញ អំពីឈាន (ពិចារណា) នូវឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយពិចារណា នូវមគ្គ ពិចារណា នូវផល ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន

២២៣

គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា នោបរាមាសេ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោបរាមាសេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញាណេន នោបរាមាសចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស នោបរាមាសា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ . . . ឈានា . . . ។ បេ ។

ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងអាវជ្ជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណា) នូវពួកកិលេស មិនមែនជាបរាមាសៈ ដែលលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . (ព្រះអរិយៈ) ពិចារណាឃើញ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ថាមិនទៀង ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ (ព្រះអរិយៈ) ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮនូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយនោបរាមាសចិត្ត ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ អនាគតំសញ្ញាណ និងការពិចារណាដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងអំពើនោះ ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវអំពើនោះ ក្នុងកាលមុន...អំពីឈាន...។ បេ ។

ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . ទោមនស្សេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អ-
ភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទិដ្ឋិ . . . ។ ទោមនស្សោ ធម្មោ
បរាមាសស្ស ច ទោមនស្សស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម-
ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោ-
សថកម្មំ . . . តំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ
បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ បុព្វេ
. . . ឈានា . . .ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .ទោមនស្សេ ខន្ធេ
អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសោ ច
សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ បរាមាសោ ច
ទោមនស្សោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-
ណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសញ្ច សម្បយុត្តកេ ច
ខន្ធេ អារព្ភ . . . តីណិ ។

[២៦១] បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសំ គរុំ កត្វា បរាមាសោ តីណិ អារម្មណាធិបតិយេវ កាតព្វា ។ ទោមនស្សោ ធម្មោ ទោមនស្សស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . .

នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទិដ្ឋិ ប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ . . . ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ត្រេក-អរ រីករាយ នឹងអំពើនោះ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវអំពើនោះ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ប្រារព្ធ នូវបរាមាសៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង . . . មានវារៈ ៣ ។

[២៦១] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអធិ-បតិប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសៈ (កើតឡើង) ព្រោះធ្វើ នូវបរាមាសៈឲ្យជាទីគោរព បានដល់អារម្មណាធិបតិហ្នឹងឯង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យមានវារៈ ៣ ចុះ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អា-រម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . .

តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ កត្វា . . . ផលំ គរុំ . . . និព្វានំ គរុំ . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោបរាមាសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ នោបរាមាសាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ។ បេ ។ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោបរាមាសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា ទិដ្ឋិ . . . ។ បេ ។ សហជាតាធិបតិ នោបរាមាសាធិបតិ បរាមាសស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បុគ្គល ពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវកុសលកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវកុសលនោះ ឲ្យជាទីគោរព ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយធ្វើនូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវផល ឲ្យជាទីគោរព . . .នូវព្រះនិព្វាន ឲ្យជាទីគោរព . . . ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ។ បេ ។ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ឲ្យជាទីគោរព ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព . . . ។ បេ ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរា-មាសស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ។ បេ ។ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . នោបរាមាសេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ នោបរាមាសាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ច នោ-បរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អធិ-បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ បរាមាសញ្ច សម្បយុត្តកេ ច ខន្ធេ គរុំ កត្វា បរាមាសោ . . . តីណិ ។

[២៦២] បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមោ បុរិមោ បរាមាសោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បរាមាសស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ។ បុរិមោ បុរិមោ បរាមាសោ

នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ។ បេ ។ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ អធិបតិ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបរាមាសៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ គឺ បរាមាសៈ ធ្វើ នូវបរាមាសៈផង នូវពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ឲ្យជាទីគោរព . . . មានវារៈ ៣ ។

[២៦២] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ បរាមាសៈ មុន ៗ

បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ជោបានាសានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បានាសោ វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ។ បុរិមោ បុរិមោ បានាសោ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បានាសស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជោបានាសោ ជម្មោ ជោបានាសស្ស ជម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា ជោបានាសា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ ជោបានាសានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុលោមំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ កាតព្វានិ[១] ។ បុរិមា បុរិមា ជោបានាសា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បានាសស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា បានាសស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរិមា បុរិមា ជោបានាសា ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បានាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា បានាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បានាសោ ច

១ ម. មូលំ កាតព្វំ ។

ជាបច្ច័យ នៃពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរា-មាសៈ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ (ការចេញអំពីឈាន) ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ បរាមាសៈ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ នោប-រាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អនុលោម ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអ-នន្តរប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ ពួកនោបរា-មាសក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ពួកនោបរា-មាសក្ខន្ធ មុន ៗ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្ប-យុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ក្តី

នោបរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អនន្ត-
រប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បរាមាសោ ច
សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បរាមា-
សស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ កា-
តព្វានិ ។ បុរិមា បុរិមា បរាមាសោ ច សម្បយុត្ត-
កា ច ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ នោបរាមាសានំ
ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសោ ច
សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។ បុរិមា បុរិមា បរាមាសោ ច សម្ប-
យុត្តកា ច ខន្ធា បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស បរាមាសស្ស
សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស
សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[២៦៣] បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស
ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្ម-
ណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ
។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ បរាមាសោ បរាមាសស្ស[១]

---
១ ម. នោបរាមាសស្សាតិ ទិស្សតិ ។

នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសៈ មុន ៗ ផង ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បី ធ្វើផងចុះ ។ បរាមាសៈ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បរាមាសៈ មុន ៗ ក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ក្រោយ ៗ ផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បរា-មាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៥ ។

[២៦៣] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយឧបនិស្ស-យប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូប-និស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ

២២៩

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ រាគំ ទោសំ មោហំ មានំ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទានំ ទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ បាណំ ហនតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ រាគស្ស ។ បេ ។ បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ រាគំ បត្ថនំ កាយិកំ សុខំ . . .

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យនៃនោបរាមាសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ . . . អាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃបញ្ញា នៃរាគៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ មគ្គ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវបញ្ញា រាគៈ សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ . . .

សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ បរាមាសស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ទិដ្ឋឹ គណ្ហាតិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ បរាមាសស្ស សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ឧបនិស្សយា(១) បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បរាមាសស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។

[២៦៤] នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . .

១ ម. អយំ បាឋោ នត្ថិ ។

អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ នូវសីល . . . ។ បេ ។ អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយប្រកាន់ នូវទិដ្ឋិ សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់ឧបនិស្ស័យទាំង ៣ គឺ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

[២៦៤] នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល ពិចារណាឃើញ នូវចក្ខុ . . .

វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុំ នោបរាមាសានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទិដ្ឋិ . . . ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ បរាមាសស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

នូវវត្ថុ ជាមិនទៀង . . . ត្រេកអរ រីករាយ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និង ទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-វិញ្ញាណ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកខន្ធ មិនមែនជាបរាមាសៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជា បច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល នឹងចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីក-រាយ នឹងវត្ថុ ទិដ្ឋិ (កើតឡើង) ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ . . . ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល នឹងចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹង វត្ថុ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវ ហេតុនោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈផង នៃ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[២៦៥] បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ បច្ឆា-ជាតា កាតព្វា ។ អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។

[២៦៦] នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានា-ខណិកា ។ សហជាតា នោបរាមាសា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា នោបរា-មាសា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ កាតព្វានិ ។ នោបរាមាសា ចេតនា បរាមាសស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសា ចេតនា បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៦៧] នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមា-សស្ស ធម្មស្ស វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច-យេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ច-យោ តីណិ ។

[២៦៥] *បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺ វារៈទាំង ៣ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យជាបច្ឆាជាត ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។*

[២៦៦] *នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ នោបរាមាសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ នោបរាមាសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ នោបរាមាសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសចេតនា ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។*

[២៦៧] *នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ ។*

[២៦៨] បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសានិ មគ្គង្គានិ . . . ឯវំ បញ្ច បញ្ហា កាតព្វា ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[២៦៩] បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ បរាមាសស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ វត្ថុ បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៦៨] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ បានដល់ពួកអង្គនៃមគ្គ ជាបរាមាសៈ. . .បញ្ហាទាំង ៥ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៥ ។

[២៦៩] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោ-បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃបរា-មាសៈផង នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។ បរា-មាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៧០] បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សហជាតោ បរាមាសោ សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតោ បរាមាសោ បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតា នោបរាមាសា ខន្ធា បរាមាសស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ បរាមាសស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ នោបរាមាសោ ឯកោ ខន្ធោ

[២៧០] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សហជាត គឺ បរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ បរាមាសៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ ពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ បុគ្គល នឹងចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ នោបរាមាសក្ខន្ធ ១

តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ វត្ថុ បរាមាសស្ស ច សម្បយុត្តកានញ្ច ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ នោបរាមាសោ ឯកោ ខន្ធោ ច បរាមាសោ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសោ ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសោ ច វត្ថុ ច នោបរាមាសានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បុរេជាតោ បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតោ បរាមាសោ ច

ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង៌ នៃបរាមាសផង៌ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបុរេជាត គឺ បុគ្គល នឹង៌ចក្ខុ . . .គ្រែកអរ រីក-រាយ នឹង៌វត្ថុ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង៌ ព្រោះប្រារព្ធនូវវត្ថុនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈផង៌ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសៈ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆា-ជាត អាហារ និង៌ឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ នោបរាមាសក្ខន្ធ ១ ក្តី បរាមាសៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង៌ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យនៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសៈផង៌ ពួកមហាភូតផង៌ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បរាមាសៈក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បុរេ-ជាត គឺ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ ឯបច្ឆាជាត គឺ បរាមាសៈក្តី

សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា កពឡិង្ការោ អាហារោ ច បុរេជាតស្ស ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតោ បរាមាសោ ច សម្បយុត្ត-កា ច ខន្ធា រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

[២៧១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា នវ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ បញ្ច និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ នវ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ នវ កម្មេ តីណិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ តីណិ ឥន្ទ្រិយេ តីណិ ឈានេ តីណិ មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ បញ្ច វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា នវ វិគតេ នវ អវិគតេ បញ្ច ។

[២៧២] បរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ធម្មោ នោបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ

ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[២៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[២៧២] បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ជម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ជម្មស្ស អារម្ម-ណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ នោបរាមាសោ ជម្មោ នោបរាមាសស្ស ជម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជា-តប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរាមាសោ ជម្មោ បរាមាសស្ស ជម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នោបរា-មាសោ ជម្មោ បរាមាសស្ស ច នោបរាមាសស្ស ច ជម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេ-ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ច នោប-រាមាសោ ច ជម្មា បរាមាសស្ស ជម្មស្ស អារម្មណា-ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាស-ធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយស-ហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជា-តប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមា-សធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

បរាមាសោ ច នោបរាមាសោ ច ធម្មា នោបរាមា-
សស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហ-
ជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសោ ច
នោបរាមាសោ ច ធម្មា បរាមាសស្ស ច នោបរា-
មាសស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៣] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ
សព្វត្ថ នវ នោអវិគតេ នវ ។

[២៧៤] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . .
នអធិបតិយា តីណិ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តី-
ណិ នអញ្ញមញ្ញេ ឯកំ នឧបនិស្សយេ តីណិ ។ បេ ។
នមគ្គេ តីណិ នសម្បយុត្តេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ តីណិ
នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[២៧៥] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ . . .
អធិបតិយា នវ ។ អនុលោមមាតិកា កាតព្វា ។
. . . អវិគតេ បញ្ច ។

បរាមាសទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ បរាមាសធម៌ក្តី នោបរាមាសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌ផង នៃនោបរាមាសធម៌ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៧៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៧៤] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បេ ។ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៧៥] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ចប់ បរាមាសទុកៈ ។

២៣៩

បរាមដ្ឋទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៧៦] បរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា ។ បរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច . . . ។ បរាមដ្ឋទុកំ យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នាណាករណំ ។

បរាមដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកំ

បដិច្ចវារោ

[២៧៧] បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

បរាមដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧៦] *បរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមដ្ឋធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវបរាមដ្ឋក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកមហាភូត ខាងក្នុង ។ អាស្រ័យ នូវបរាមដ្ឋធម៌ . . . ។ លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណា បរាមដ្ឋទុកៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើយ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាឡើយ ។*

ចប់ បរាមដ្ឋទុកៈ ។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[២៧៧] *បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាស-សម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។*

បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ ខន្ធេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុំ បដិច្ច ខន្ធា ឯកំ មហាភូតំ . . . បរាមាសសម្បយុត្តញ្ច បរាមាសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៧៨] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ បញ្ច វិបាកេ ឯកំ អាហារេ បញ្ច ។ សង្ខិត្តំ ។

បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី អាស្រ័យ នូវបរាមាស-សម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២...។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ក្នុងបដិសន្ធិក្ខណៈ វត្ថុ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ពួកខន្ធ អាស្រ័យ នូវវត្ថុ នូវមហាភូត ១ . . . បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវពួកមហា-ភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧប-និស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេ-វនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

មគ្គេ បញ្ច សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថិយា បញ្ច នត្ថិយា ទ្វេ វិគតេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

[២៧៩] បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា វិចិកិច្ឆាសហគតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ បដិច្ច វិចិកិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[២៨០] បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា បរាមាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ យាវ អសញ្ញសត្តា ។ បរាមាសសម្បយុត្តញ្ច បរាមាសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[២៧៩] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នូវខន្ធ ២ . . . អហេតុកប្បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[២៨០] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នូវបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នូវពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៨១] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា បញ្ច នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ ន-បុរេជាតេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ បញ្ច នអាសេវនេ បញ្ច នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ បញ្ច នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ ន-សម្បយុត្តេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[២៨២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . . នអធិបតិយា បញ្ច ។

ឯវំ គណេតព្វំ ។

[២៨៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

បច្ចយវារោ

[២៨៤] បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមា-សសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ

[២៨១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

[២៨៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឯសហជាតវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បច្ចយវារោ

[២៨៤] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣

២៤៣

បដិច្ចវារសទិសា ។ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា
បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា
ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិ យាវ
អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា វត្ថុំ បច្ចយា បរាមាសវិប្បយុត្តា
ខន្ធា ។ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមា-
សសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ
បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ។ បរាមាសវិប្ប-
យុត្តំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមា-
សវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វត្ថុំ
បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា មហាភូតេ បច្ច-
យា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ បរាមាសសម្បយុត្តញ្ច បរា-
មាសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តំ
ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ
. . . ។ បរាមាសសម្បយុត្តញ្ច បរាមាសវិប្បយុត្តញ្ច
ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមា-សវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២ . . . បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសវិប្បយុត្ត-ធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកមហាភូត ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរា-មាសសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង និងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហា-ភូតេ ច បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ បរាមាស-សម្បយុត្តញ្ច បរាមាសវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បច្ចយា បរាមា-សសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្ប-ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសសម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធញ្ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ . . . បរាមា-សសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បច្ចយា ចិត្ត-សមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សង្ខិត្តំ ។

[២៨៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិ-បតិយា នវ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ នវ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ កម្មេ នវ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ នវ ។ បេ ។ អវិគតេ នវ ។

[២៨៦] បរាមាសវិប្បយុត្តំ[១] ធម្មំ បច្ចយា បរា-មាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ បរាមាសវិប្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បច្ចយា តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . .

១ ម. បរាមាសសម្បយុត្តំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកបរាមាស-សម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ផង នឹងវត្ថុផង នឹងខន្ធ ២ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ពឹងផ្អែក នឹងពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធផង នឹងពួកមហាភូតផង ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[២៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២៨៦] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ពឹងផ្អែក នឹងបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ជាអហេតុកៈ នឹងខន្ធ ២ . . .

អហេតុកប្បដិសន្ធិ យាវ អសញ្ញសត្តា ចក្ខាយតនំ
បច្ចយា ចក្ខុវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ . . . វត្ថុំ បច្ចយា
អហេតុកា បរាមាសវិប្បយុត្តា ខន្ធា វិចិកិច្ឆាសហ-
គតេ ឧទ្ធច្ចសហគតេ ខន្ធេ ច វត្ថុញ្ច បច្ចយា វិចិ-
កិច្ឆាសហគតោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ មោហោ ។

[២៨៧] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ
នអធិបតិយា នវ នអនន្តរេ តីណិ នសមនន្តរេ តីណិ
នអញ្ញមញ្ញេ តីណិ នឧបនិស្សយេ តីណិ នបុរេជា-
តេ ចត្តារិ នបច្ឆាជាតេ នវ នអាសេវនេ នវ នកម្មេ
ចត្តារិ នវិបាកេ នវ នអាហារេ ឯកំ នឥន្ទ្រិយេ ឯកំ
នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នសម្បយុត្តេ តីណិ ន-
វិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

[២៨៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ . . .
នអធិបតិយា នវ ។

ឯវំ គណេតព្វំ ។

អហេតុកប្បដិសន្ធិ ដរាបដល់ពួកអសញ្ញសត្វ ចក្ខុវិញ្ញាណ ពឹងផ្អែកនឹងចក្ខាយតនៈ នឹងកាយាយតនៈ . . . ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ជាអហេតុកៈ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ មោហៈ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈ ពឹងផ្អែក នឹងពួកខន្ធ ដែលប្រកបដោយវិចិកិច្ឆា ប្រកបដោយឧទ្ធច្ចៈផង វត្ថុផង ។

[២៨៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៨៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនេះចុះ ។

[២៨៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ . . . អវិគតេ ឯកំ ។

និស្សយវារោ បច្ចយវារសទិសោ ។

សំសដ្ឋវារោ

[២៩០] បរាមាសសម្បយុត្តំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៩១] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ សព្វត្ថ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ ទ្វេ ។

[២៩២] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នកម្មេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នឈានេ ឯកំ នមគ្គេ ឯកំ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាបិ

សម្បយុត្តវារោបិ កាតព្វោ ។

[២៨៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ . . . ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

និស្សយវារៈ ក៏ប្រហែលគ្នានឹងបច្ចយវារៈដែរ ។

សំសដ្ឋវារៈ

[២៩០] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ លាយឡំ នឹងបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៩២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាងក្រៅនេះក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ហាវារោ

[២៩៣] បការាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បការាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បការាមាសសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលានិ កាតព្វានិ ។ បការាមាសសម្បយុត្តា ហេតូ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បការាមាសសម្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បការាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បការាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បការាមាសវិប្បយុត្តា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។

[២៩៤] បការាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បការាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ រាគំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ បការាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ បការាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បការាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

បញ្ហាវារៈ

[២៩៣] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ មូលទាំងឡាយ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ ។

[២៩៤] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះរាគៈ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវរាគៈនោះ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយា បរាមាសសម្ប-
យុត្តេ បហីនេ កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ វិក្ខម្ភិតេ
កិលេសេ បច្ចវេក្ខន្តិ បុព្វេ សមុទាចិណ្ណេ កិលេសេ
ជានន្តិ បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . .
វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាស-
វិប្បយុត្តោ រាគោ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន បរាមាសសម្បយុត្តចិត្ត-
សមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស
យថាកម្មូបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អា-
វជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមា-
សវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . .
ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ
អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ វិចិ-
កិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ សុចិណ្ណានិ
. . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ
បច្ចវេក្ខន្តិ ផលំ . . . និព្វានំ បច្ចវេក្ខន្តិ និព្វានំ

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវពួកបរាមាស-សម្បយុត្តក្កិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ ពិចារណានូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ ដឹង នូវកិលេស ដែលពុះពោរហើយ ក្នុងកាលមុន ពិចារណាឃើញ នូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ត្រេកអរ រីករាយ រាគៈ ដែលជាបរាមាសវិប្បយុត្ត វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ដឹង នូវចិត្ត របស់បុគ្គលដែលជាបរាមាសសម្បយុត្តសមង្គី ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាពិចារណា នូវចេតោបរិ-យញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុបគញ្ញាណ និងអនាគតំ-សញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវ សីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា នូវបុញ្ញកម្មមានទាន ជាដើមនោះ ត្រេកអរ រីករាយ (នឹងអំពើនោះ) រាគៈ ដែលជាបរាមា-សវិប្បយុត្ត វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវអំពើនោះ (នូវពួកអំពើ) ដែលខ្លួនសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ ហើយពិចា-រណា នូវមគ្គ នូវផល . . . ពិចារណា នូវព្រះនិព្វាន ឯព្រះនិព្វាន

២៤៩

គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អរិយបរាមាសវិប្បយុត្តេ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ . . . បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . បរាមាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . .វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន បរាមាសវិប្បយុត្តចិត្តសមង្គិស្ស ចិត្តំ ជានាតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនស្ស រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បរាមាសវិប្បយុត្តា ខន្ធា ឥទ្ធិវិធញ្ញាណស្ស ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណស្ស យថាកម្មុបគញ្ញាណស្ស អនាគតំសញ្ញាណស្ស អាវជ្ជនាយ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ . . .

ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ ផល និងអាវជ្ជនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ (ពិចារណាឃើញ) នូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្កិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ . . . នូវកងកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ពិចារណាឃើញ ត្រេកអរ រីករាយ បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ ស្គាល់ នូវចិត្ត របស់បុគ្គល ដែលជាបរាមាសវិប្បយុត្តចិត្តសមង្គី ដោយចេតោបរិយញ្ញាណ អាកាសានញ្ចាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈ អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃនេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយវិញ្ញាណ ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃកិរិយាពិចារណា នូវឥទ្ធិវិធញ្ញាណ ចេតោបរិយញ្ញាណ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញ្ញាណ យថាកម្មុគញ្ញាណ និងអនាគតំសញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . .នូវសីល . . . នូវឧបោសថកម្ម . . .

បុញ្ញេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ បរាមាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៩៤] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ រាគំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ បរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ បរាមាសសម្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ បរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវហេតុនោះ ។

[២៩៥] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវរាគៈ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវរាគៈនោះ ឲ្យជាទីគោរព ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព រាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ បរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ បរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

២៥១

បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ច បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតាធិបតិ បរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ . . . ឈានា . . . អរិយា មគ្គា វុដ្ឋហិត្វា មគ្គំ គរុំ . . . ផលំ . . . និព្វានំ . . . និព្វានំ គោត្រភុស្ស វោទានស្ស មគ្គស្ស ផលស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . បរាមាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ បរាមាសវិប្បយុត្តាធិបតិ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ

បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតាធិបតិ គឺ បរាមាសសម្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណាធិបតិ និងសហជាតាធិបតិ ។ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ធ្វើ នូវបុញ្ញកម្មមានទានជាដើមនោះ ឲ្យជាទីគោរព ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទីគោរពក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អំពីមគ្គ (ហើយធ្វើ) នូវមគ្គ ឲ្យជាទីគោរព . . . នូវ ផល . . . នូវនិព្វាន . . . ឯព្រះនិព្វាន ជាបច្ច័យ នៃគោត្រភូ វោទានៈ មគ្គ និងផល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើនូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវខន្ធនោះ ឲ្យជាទីគោរព ។ ឯសហជាតាធិបតិ គឺ បរាមាសវិប្បយុត្តាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង

ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណាធិបតិ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ កត្វា តំ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . បរាមាសវិប្បយុត្តេ ខន្ធេ គរុំ កត្វា អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ គរុំ កត្វា បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៩៦] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បរាមាសសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា បរាមាសវិប្បយុត្តា ខន្ធា

នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្ត-ធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បានដល់ អារម្មណាធិបតិ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវបុញ្ញកម្មនោះ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទី គោរព ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ព្រោះធ្វើ នូវពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ឲ្យជាទីគោរព បរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះធ្វើ នូវអំពើនោះ ឲ្យជាទី គោរព ។

[២៩៦] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្ប-យុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ ជា បច្ច័យ នៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្ត-រប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃវុដ្ឋានៈ ដោយ អនន្តរប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្ប-យុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ មុន ៗ

បច្ឆិមានំ បច្ឆិមានំ បរាមាសវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនុ-
លោមំ ផលសមាបត្តិយា អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស
ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាវជ្ជនា បរាមា-
សសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
សមនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៩៧] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាស-
សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បញ្ច ។ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ និស្ស-
យប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

[២៩៨] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាស-
សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បក-
តូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ បរាមា-
សសម្បយុត្តោ រាគោ . . . មោហោ បត្ថនា . . .
បរាមាសសម្បយុត្តស្ស រាគស្ស មោហស្ស បត្ថនា-
យ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាស-
សម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

ជាបច្ច័យ នៃពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ៗ អនុលោមៈ ជាបច្ច័យ នៃផលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អាវជ្ជនៈ ជាបច្ច័យ នៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ។

[២៩៧] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៥ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ។ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៧ ។

[២៩៨] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ . . . មោហៈ សេចក្តីប្រាថ្នា . . . ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ មោហៈ និងសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌

ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ បរាមាសសម្បយុត្តំ រាគំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ។ បេ ។ បរាមាសសម្បយុត្តំ មោហំ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ ទាណំ ហានតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ មោហោ បត្ថនា សទ្ធាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស មានស្ស បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ មានំ ជប្បេតិ សីលំ . . . ។ បេ ។ បញ្ញំ រាគំ មានំ . . . បត្ថនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ឧប្បាទេតិ ។ បេ ។ សមាបត្តឹ ឧប្បាទេតិ ទាណំ ហានតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ កាយិកំ សុខំ . . .

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ បកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវបរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ ។ បេ ។ នូវបរាមាសសម្បយុត្តមោហៈ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យ នូវទាន ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ សម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ បរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ មោហៈ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា ។ បេ ។ នៃបញ្ញា រាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ នូវសទ្ធា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ដំឡើង នូវមានះ នូវសីល . . . ។ បេ ។ នូវបញ្ញា រាគៈ និងមានះ . . . អាស្រ័យ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ ញុំាងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សម្លាប់ នូវសត្វ ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ នូវកាយិកសុខ . . .

សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ ឈានំ ទេតិ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិន្ទតិ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា រាគោ មានោ បត្ថនា កាយិកំ សុខំ សេនាសនំ សទ្ធាយ បញ្ញាយ រាគស្ស មានស្ស បត្ថនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណូបនិស្សយោ អនន្តរូបនិស្សយោ បកតូបនិស្សយោ ។ បេ ។ បកតូបនិស្សយោ សទ្ធំ ឧបនិស្សាយ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ សីលំ ។ បេ ។ សេនាសនំ ឧបនិស្សាយ បត្ថនា សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសនំ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស រាគស្ស បត្ថនាយ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៩៩] បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសវិប្បយុត្តោ រាគោ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ

អាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ហើយឲ្យ នូវទាន ។ បេ ។ បំបែក នូវសង្ឃ សទ្ធា ។ បេ ។ បញ្ញា រាគៈ មានះ សេចក្ដីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងសេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃសទ្ធា បញ្ញា រាគៈ មានះ សេចក្ដីប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងផលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណូបនិស្ស័យ អនន្តរូបនិស្ស័យ និងបកតូបនិស្ស័យ ។ បេ ។ ឯបកតូបនិស្ស័យ គឺ រាគៈ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវសទ្ធា នូវសីល ។ បេ ។ សេចក្ដីប្រាថ្នា សទ្ធា (កើតឡើង) ព្រោះអាស្រ័យ នូវសេនាសនៈ ។ បេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ និងសេចក្ដីប្រាថ្នា ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[២៩៩] បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ ថាមិនទៀង . . . ពិចារណាឃើញ ត្រេកអរ រីករាយ បរាមាសវិប្បយុត្តរាគៈ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ

ជិព្ហេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ ជិព្ហាយ សោតជាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ រូបាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស ផោដ្ឋព្វាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វត្ថុបុរេជាតំ ចក្ខាយតនំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ បរាមាសវិប្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អារម្មណបុរេជាតំ វត្ថុបុរេជាតំ ។ អារម្មណបុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសសម្បយុត្តោ រាគោ ឧប្បជ្ជតិ ។ វត្ថុបុរេជាតំ វត្ថុ បរាមាសសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០០] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។

ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ឮ នូវសំឡេង ដោយទិព្វសោតធាតុ រូបាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ ផោដ្ឋព្វាយតនៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ ចក្ខាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្ខុវិញ្ញាណ កាយាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃកាយ-វិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកបរាមាសវិប្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាត-ប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ បានដល់អារម្មណបុរេជាត និងវត្ថុបុរេជាត ។ អារម្មណបុរេជាត គឺ បុគ្គល និងចក្ខុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ បរាមាសសម្បយុត្តរាគៈ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវវត្ថុនោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[៣០០] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្ប-យុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បរាមាសវិប្ប-យុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣០១] បវាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បវាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អាសេវនប្បច្ចយេន បច្ចយោ ធេ្វ ។

[៣០២] បវាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បវាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ បវាមាសសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បវាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បវាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា បវាមាសសម្បយុត្តា ចេតនា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នានាខណិកា បវាមាសសម្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតព្វំ បវាមាសសម្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បវាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បវាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា នានាខណិកា ។ សហជាតា បវាមាសវិប្បយុត្តា ចេតនា សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ

បរាមាសសម្បយុត្តទុកៈ បញ្ហាវារៈ

[៣០១] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្ប-យុត្តធម៌ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ។

[៣០២] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្ប-យុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ បរាមាសសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ បរា-មាសសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង់ នៃពួកកដត្តារូបផង់ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីសួរផង់ចុះ បរាមាសសម្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង់ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង់ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់ស-ហជាតនិងនានាខណិកៈ ។ សហជាត គឺ បរាមាសវិប្បយុត្តចេត-នា ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង់ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង់

កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ជាជាខណិកា បរាមា-សវិប្បយុត្តា ចេតនា វិបាកានំ ខន្ធានំ កដត្តា ច រូបានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ឈានប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[៣០៣] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមា-សវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ បរាមាសវិប្ប-យុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្ប-យុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆា-ជាតំ ។ សង្ខិត្តំ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរា-មាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ច-យោ បុរេជាតំ វត្ថុ បរាមាសសម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ វិប្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៤] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាស-សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរា-មាសសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ

ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឯនានាខណិកៈ គឺ បរាមាសវិប្បយុត្តចេតនា ជាបច្ច័យ នៃពួកវិបាកក្ខន្ធផង នៃពួកកដត្តារូបផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ១ ។ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយឈានប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៤ ។ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ២ ។

[៣០៣] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត និងបច្ឆាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាត គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃពួកបរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ដោយវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ ។

[៣០៤] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣

២៤៩

អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាតព្វំ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ច បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមាសសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សង្ខិត្តំ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតំ ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ រាគោ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វត្ថុ បរាមាសសម្បយុត្តានំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ មូល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាស-សម្បយុត្តធម៌ផង នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ បរាមាសសម្បយុត្តកក្ខន្ធ ១ ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ផង នៃពួកចិត្តស-មុដ្ឋានរូបផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បរាមាស-វិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បុរេជាត គឺ នឹងចក្ខុ . . . បុគ្គល ត្រេកអរ រីករាយ នឹងវត្ថុ រាគៈ និងទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្ត-ធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌

អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ បរាមាសសម្បយុត្តោ ឯកោ ខន្ធោ ច វត្ថុ ច តិណ្ណន្នំ ខន្ធានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ខន្ធា . . . ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតា បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ច មហាភូតា ច ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ច កពឡីការោ អាហារោ ច ឥមស្ស កាយស្ស អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតា បរាមាសសម្បយុត្តា ខន្ធា ច រូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច កដត្តារូបានំ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២០៨] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ បញ្ច អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ សត្ត ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ បុរេជាតេ ទ្វេ បច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ កម្មេ ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អាហារេ

ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត និងបុរេជាត ។ សហជាត គឺ បរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធ ១ ក្តី វត្ថុក្តី ជាបច្ច័យ នៃខន្ធ ៣ ដោយ អត្ថិប្បច្ច័យ ខន្ធ ២ . . . ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យនៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បាន ដល់សហជាត បច្ឆាជាត អាហារ និងឥន្ទ្រិយ ។ សហជាត គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធក្តី ពួកមហាភូតក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត សមុដ្ឋានរូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។ បច្ឆាជាត គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធក្តី កពឡិង្ការាហារក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បច្ឆាជាត គឺ ពួកបរាមាសសម្បយុត្តក្ខន្ធក្តី រូបជីវិតិន្ទ្រិយក្តី ជាបច្ច័យ នៃពួកកដត្តារូប ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។

[៣០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុង ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុង បច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ

ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈានេ ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ សម្បយុត្តេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ តីណិ អត្ថិយា សត្ត នត្ថិយា ចត្តារិ វិគតេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

[៣០៦] បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ច បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

មានវារៈ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៣០៦] បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ផង នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ផង ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។ បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តោ ធម្មោ បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា បរាមាសសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមាសសម្បយុត្តោ ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា បរាមាសវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣០៧] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត នអធិបតិយា សត្ត នអនន្តរេ សត្ត នសមនន្តរេ សត្ត នសហជាតេ បញ្ច នអញ្ញមញ្ញេ បញ្ច ននិស្សយេ បញ្ច នឧបនិស្សយេ សត្ត នបុរេជាតេ ឆ នបច្ឆាជាតេ សត្ត សព្វត្ថ សត្ត នមគ្គេ សត្ត នសម្បយុត្តេ បញ្ច នវិប្បយុត្តេ ចត្តារិ នោអត្ថិយា ចត្តារិ នោនត្ថិយា សត្ត នោវិគតេ សត្ត នោអវិគតេ ចត្តារិ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្តធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្ប-យុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសសម្បយុត្ត-ធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ បរាមាសសម្បយុត្តធម៌ក្តី បរាមាសវិប្បយុត្តធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃបរា-មាសវិប្បយុត្តធម៌ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជា-តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិ-យប្បច្ច័យ ។

[៣០៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងននិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៧ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣០៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ . . . នអធិបតិយា ចត្តារិ នអនន្តរេ ចត្តារិ នសមនន្តរេ ចត្តារិ នអញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ចត្តារិ សព្វត្ថ ចត្តារិ នមគ្គេ ចត្តារិ នសម្បយុត្តេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ នោនត្ថិយា ចត្តារិ នោវិគតេ ចត្តារិ ។

[៣០៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ . . . អធិបតិយា បញ្ច អនុលោមមាតិកា កាតព្វា . . . អវិគតេ សត្ត ។

បរាមាសសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកំ

បដិច្ចវារោ

[៣១០] បរាមាសញ្ចេវ បរាមដ្ឋញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោចេវ នោចបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោចបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោចេវ នោចបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៣០៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៤ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣០៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ...ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ អនុលោមមាតិកា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ... ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ចប់ បរាមាសសម្បយុត្តទុកៈ ។

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកៈ

បដិច្ចវារៈ

[៣១០] បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវបរាមាសៈ ។ បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង

២៦៤

ហេតុប្បច្ចយា បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . បដិសន្ធិក្ខណេ យាវ អជ្ឈត្តិកា មហាភូតា ។ បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោចេវ បរាមដ្ឋោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមដ្ឋេចេវ នោបរាមាសេ ខន្ធេ បដិច្ច បរាមាសោ ។ បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោចេវ បរាមដ្ឋោ ច បរាមដ្ឋោចេវ នោបរាមាសោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា បរាមាសោ ច ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ បរាមាសញ្ចេវ បរាមដ្ឋញ្ច បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរាមដ្ឋោចេវ នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមដ្ឋញ្ចេវ នោបរាមាសំ ឯកំ ខន្ធញ្ច បរាមាសញ្ច បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ សង្ខិត្តំ ។ សព្វេ វារា យថា បរាមាសទុកំ ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២...ដរាបដល់ពួកមហាភូតខាងក្នុង ក្នុងខណៈនៃបដិសន្ធិ ។ បរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យគឺ បរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាបរាមដ្ឋៈនិងជានោបរាមាសៈ ។ បរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ក្តី បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ក្តី អាស្រ័យនូវបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យគឺ ខន្ធ ៣ ផង បរាមាសៈផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវបរា-មដ្ឋក្ខន្ធនិងនោបរាមាសក្ខន្ធ ១ នឹងខន្ធ ២...។ បរាមដ្ឋធម៌និងនោ-បរាមាសធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ផង នូវបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវបរាមដ្ឋក្ខន្ធនិងនោបរាមាសក្ខន្ធ ១ ផង នូវបរាមាសៈផង នូវខន្ធ ២...។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ វារៈទាំងអស់ យ៉ាងណា បរាមាសទុកៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ យ៉ាងនោះដែរ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាឡើយ ។

បញ្ហាវារោ

[៣១១] បរាមដ្ឋោចេវ នោចបរាមាសោ ធម្មោ បរាមដ្ឋស្សចេវ នោចបរាមាសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមដ្ឋាចេវ នោចបរាមាសា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិ ។ បរាមដ្ឋោចេវនោចបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្សចេវ បរាមដ្ឋស្សច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមដ្ឋាចេវ នោចបរាមាសា ហេតូ បរាមាសស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បរាមដ្ឋោចេវ នោចបរាមាសោ ធម្មោ បរាមាសស្សចេវ បរាមដ្ឋស្សច បរាមដ្ឋស្សចេវ នោចបរាមាសស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរាមដ្ឋាចេវ នោចបរាមាសា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ខន្ធានំ បរាមាសស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១២] បរាមាសោចេវ បរាមដ្ឋោច ធម្មោ បរាមាសស្សចេវ បរាមដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ អារព្ភ កាតព្វា បរាមាសទុកសទិសា ។

បញ្ហាវារៈ

[៣១១] បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមដ្ឋហេតុនិងពួកនោបរាមាសហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ បដិសន្ធិ ។ បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមដ្ឋហេតុនិងពួកនោបរាមាសហេតុ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ផង នៃបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺ ពួកបរាមដ្ឋហេតុនិងពួកនោបរាមាសហេតុ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង នៃបរាមាសៈផង នៃពួកចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១២] បរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ មានវារៈ ៣ (បរាមដ្ឋទុកៈ) ប្រហែលគ្នានឹងបរាមាសទុកៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីប្រារព្ធ ហើយធ្វើចុះ ។

២៦៦

បរាមដ្ឋោចេវ នោចបរាមាសោ ធម្មោ បរាមដ្ឋស្ស-
ចេវ នោចបរាមាសស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ទានំ . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ
កត្វា តំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ
រាគោ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចំ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុព្វេ . . .
ឈានា . . . អរិយា គោត្រភុំ បច្ចវេក្ខន្តិ វោទានំ បច្ច-
វេក្ខន្តិ បហីនេ កិលេសេ . . . វិក្ខម្ភិតេ កិលេសេ
. . . បុព្វេ . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . . បរាមដ្ឋេចេវ នោចប-
រាមាសេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ
ទិព្វេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ យាវ អាវជ្ជនាយ សព្វំ
កាតព្វំ ។ បរាមដ្ឋោចេវ នោចបរាមាសោ ធម្មោ បរា-
មាសស្សចេវ បរាមដ្ឋស្សច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ
. . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .បរាមដ្ឋេចេវ
នោចបរាមសេ ខន្ធេ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អា-
រព្ភ ទិដ្ឋិ . . . ។ បរាមដ្ឋោចេវ នោចបរាមាសោ ធម្មោ
បរាមាសស្សចេវ នោចបរាមាសស្សច ធម្មស្ស អា-
រម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទានំ . . . សីលំ . . .ឧបោ-
សថកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈានា . . . ចក្ខុំ . . . វត្ថុំ . . .

បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាស-ធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . ធ្វើ នូវឧបោសថកម្ម ហើយពិចារណា ត្រេកអរ រីករាយ នឹងអំពើនោះ រាគៈ វិចិកិច្ឆា ឧទ្ធច្ចៈ និងទោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវអំពើនោះ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . ពួកព្រះអរិយៈ ពិចារណា នូវគោត្រភូ ពិចារណា នូវវោទានៈ នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនលះបង់ហើយ . . . នូវពួកកិលេស ដែលខ្លួនសង្កត់សង្កិនហើយ . . . ក្នុងកាលមុន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . នូវពួកបរាមដ្ឋក្ខន្ធនិងពួកនោបរាមាស-ក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . ទោមនស្ស កើតឡើង បុគ្គល ឃើញ នូវរូប ដោយទិព្វចក្ខុ ជាបដល់អាវជ្ជនៈ មូលទាំងអស់ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។ បរាមដ្ឋធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌និងបរាមដ្ឋធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោ-សថកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . . ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកបរាមដ្ឋក្ខន្ធនិងពួកនោបរាមាស-ក្ខន្ធ ទិដ្ឋិ កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ . . . ។ បរាមដ្ឋ-ធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃបរាមាសធម៌និងនោបរាមាសធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺ នូវទាន . . . នូវសីល . . . នូវឧបោសថ-កម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាន . . . នូវចក្ខុ . . . នូវវត្ថុ . . .

បរាមដ្ឋេចេវ នោចបរាមាសេ ខន្ធេ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សតិ អស្សាទេតិ អភិនន្ទតិ តំ អារព្ភ បរាមាសោ ច សម្បយុត្តកា ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ឯវំ ឥតរេបិ តីណិ អារព្ភ កាតព្វា ។ ឥមំ ទុកំ បរាមាសទុកសទិសំ ។ លោកុត្តរំ យម្ហិ ន លព្ភតិ តម្ហិ[១] ន កាតព្វំ ។

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកំ
បដិច្ចវារោ

[៣១៣] បរាមាសវិប្បយុត្តំ បរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ បរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសវិប្បយុត្តំ បរាមដ្ឋំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ទ្វេ ខន្ធេ . . . ។ បរាមាសវិប្បយុត្តំ អបរាមដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសវិប្បយុត្តោ អបរាមដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

យថា ចូឡន្តរទុកេ លោកិយទុកំ
ឯវំ កាតព្វំ និន្នានាករណំ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។
អនុលោមទុកប្បដ្ឋានំ បុរិមំ ។

---

១ ម. យហឹ ន លព្ភតិ តហឹ ។

ពិចារណាឃើញ ត្រេកអរ រីករាយ ចំពោះពួកបរាមដ្ឋក្ខន្ធនិងពួកនោបរាមាសក្ខន្ធ ថាមិនទៀង . . . បរាមាសៈក្តី ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រារព្ធ នូវខន្ធនោះ ។ សូម្បីក្នុងវារៈដទៃ បណ្ឌិតក៏គប្បីប្រារព្ធវារៈទាំង ៣ ហើយធ្វើយ៉ាងនេះដែរ ។ ទុកៈនេះ ប្រហែលគ្នានឹងបរាមាសទុកៈដែរ ។ លោកុត្តរៈ ដែលបណ្ឌិត មិនគប្បីបាន ក្នុងទុកៈណា ក៏មិនគប្បីធ្វើ ក្នុងទុកៈនោះ ។

ចប់ បរាមាសបរាមដ្ឋទុកៈ ។

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកៈ
បដិច្ចវារៈ

[៣១៣] *បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យ បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវបរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋក្ខន្ធ ១ នូវខន្ធ ២ . . . ។ បរាមាសវិប្បយុត្តអបរាមដ្ឋធម៌ អាស្រ័យ នូវបរាមាសវិប្បយុត្តអបរាមដ្ឋធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។*

លោកិយទុកៈ ក្នុងចូឡន្តរទុកៈ យ៉ាងណាមិញ បណ្ឌិត
គប្បីធ្វើ យ៉ាងនោះចុះ មិនមានការធ្វើឲ្យផ្សេង ៗ គ្នាឡើយ ។

ចប់ បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកៈ ។
ចប់ អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន ខាងដើម ។

អភិធម្មបិដកេ
បដ្ឋានស្ស អដ្ឋមោ ភាគោ
អនុលោមទុកប្បដ្ឋានំ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្កេ
សញ្ញោជនទុកំ	១
សញ្ញោជនិយទុកំ	២២
សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ	២៣
សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកំ	៦០
សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកំ	៦៣
សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកំ	៧៣
គន្ថទុកំ	៧៤
គន្ថនិយទុកំ	៩៨
គន្ថសម្បយុត្តទុកំ	៩៩
គន្ថគន្ថនិយទុកំ	១៤០
គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកំ	១៤៤

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន អដ្ឋមភាគ

អនុលោមទុកប្បដ្ឋាន

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា **ទំព័រ**

សញ្ញោជនទុកៈ ១

សញ្ញោជនិយទុកៈ ២២

សញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ ២៣

សញ្ញោជនសញ្ញោជនិយទុកៈ ៦០

សញ្ញោជនសញ្ញោជនសម្បយុត្តទុកៈ ៦៣

សញ្ញោជនវិប្បយុត្តសញ្ញោជនិយទុកៈ ៧៣

គន្ថទុកៈ ៧៤

គន្ថនិយទុកៈ ៩៨

គន្ថសម្បយុត្តទុកៈ ៩៩

គន្ថគន្ថនិយទុកៈ ១៤០

គន្ថគន្ថសម្បយុត្តទុកៈ ១៤៤

មាតិកា	អង្កេ

គន្ថវិប្បយុត្តគន្ថនិយទុកំ... ១៥១

ឱឃយោគគោច្ឆកទុកំ... “

នីវរណទុកំ ១៥២

នីវរណិយទុកំ.. ១៧៩

នីវរណសម្បយុត្តទុកំ.. ១៨០

នីវរណនីវរណិយទុកំ ២០១

នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកំ... ២០៥

នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកំ... ២១៥

បរាមាសទុកំ.. “

បរាមដ្ឋទុកំ ២៣៩

បរាមាសសម្បយុត្តទុកំ.. “

បរាមាសបរាមដ្ឋទុកំ.. ២៦៣

បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកំ... ២៦៧

មាតិកា .... ទំព័រ

គន្ធវិប្បយុត្តគន្ធនិយទុកៈ ១៥១
ឱឃយោគគោច្ឆកទុកៈ.. “
នីវរណទុកៈ ១៥២
នីវរណិយទុកៈ ១៧៩
នីវរណសម្បយុត្តទុកៈ ១៨០
នីវរណនីវរណិយទុកៈ.. ២០១
នីវរណនីវរណសម្បយុត្តទុកៈ.. ២០៥
នីវរណវិប្បយុត្តនីវរណិយទុកៈ ២១៥
បរាមាសទុកៈ .... “
បរាមដ្ឋទុកៈ.. ២៣៩
បរាមាសសម្បយុត្តទុកៈ .... “
បរាមាសបរាមដ្ឋទុកៈ.. ២៦៣
បរាមាសវិប្បយុត្តបរាមដ្ឋទុកៈ ២៦៧

រៀបចំវាយអក្សរឡើងវិញនិងពិនិត្យតាមច្បាប់ដើមដោយ

គណៈកម្មការពុទ្ធិកវប្បធម៌អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

ការវាយអក្សរ និងបោះពុម្ពសាឡើងវិញនូវសៀវភៅព្រះត្រៃបិដកបាលី និងសេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ ដែលជាស្នាដៃ របស់លោកអ្នកប្រាជ្ញជំនាន់មុន គឺអាស្រ័យដោយការមើលឃើញនូវកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារដើម ត្រូវបានថតចម្លងច្រើនសា ធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនច្បាស់ពិបាកក្នុងការអាន
- រក្សាស្នាដៃវប្បធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
- តម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមអ្នកប្រាថ្នាចង់យល់ដឹងនូវខ្លឹមសារពុទ្ធសាសនា
- ផ្សាយនូវធម្មទាន ធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនរុងរឿងក្នុងលោក

ដោយកុសលផលបុណ្យទាំងអម្បាលមាណ ដែលកើតអំពីធម្មទាននេះ
សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សាយទៅគ្រប់ទិសទីទូទាំងសកលលោក
សូមឲ្យសព្វសត្វទាំងឡាយទាំងពួងបាននូវសេចក្ដីសុខសួស្ដី
សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍មានភាតរភាពនឹងគ្នា
សូមឲ្យពិភពលោកទាំងមូលមានសុខសន្តិភាព ។

ក្នុងករណីដែលលោកអ្នកអានបានពើបប្រទះនូវកំហុសឆ្គងណាមួយ ចង់ឲ្យយើងកែតម្រូវ ឬចង់បានសៀវភៅធម៌យកទៅអាន សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោមៈ

វត្តបញ្ញា សង្កាត់ក្រាំងធ្នង់ ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ
លេខទូរស័ព្ទ: (៨៥៥) ១២ ៩៦១ ៤២៩, (៨៥៥) ៨៨៧ ៩៦១ ៤២៩
អ៊ីមែល: maha.panna@gmail.com
គេហទំព័រ: http://www.mahapanna.org